

Glasnik MIRA

Godište VII. • Broj 5 • Međugorje • Svibanj 2012. • Cijena 2,5 KM / 10 kn

*...da se s vašom pomoći ostvari sve
što ja želim ostvariti preko tajna koje
sam započela u Fatimi...*

Draga djeco!

I danas vas pozivam na molitvu i neka se vaše srce, dječice, otvori prema Bogu kao cvijet prema toplini sunca. Ja sam s vama i zagovaram za sve vas. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.

25. travnja 2012.

Iz sadržaja

Poruka za sadašnji trenutak
Marija, naša zagovornica i odvjetnica
vlč. Adalbert Rebić

Promišljanje
Sveta Misa – srce i duša naše vjere, Srce svijeta i Sunce spasa
fra Petar Ljubičić

Promišljanje
Sluša li Bog naše molitve?
fra Drago Vujević

Razgovor
Gospina ukazanja ražaraju život po idealima Evanđelja
don Josip Radić

Vidioci govore
Mirjana Dragičević-Soldo (1.)

Meditativni kutak
Krunica – „oruđe nepismenih“
Peter Modler

Fotografija na naslovnici: Gospa Fatimska i vidjelica Lucija

GLASNIK MIRA | Utemeljitelj i nakladnik: Informativni centar MIR Medugorje | Glavni urednik: Krešimir Šego | Lektor i korektor: Dragan Naletilić | Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266 Medugorje, BiH | Tel.: 00 387 36 650 200; 653 327 | Faks: 00 387 36 651 300 | Služba pretplate: 00 387 36 653 342 | E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr | Internet: www.medjugorje.hr
Grafičko oblikovanje: Shift, Mostar | Tisak: Fram-Ziral, Mostar | List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006. | Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €

UPLATA PRETPLATE: Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352 | **Iz Hrvatske u HRK:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Societe generale - Splitska banka d.d., Broj računa: 2330003-5100201682 | **Iz Njemačke u eurima:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Medugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300 | **Iz Švicarske u CHF:** Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (za Glasnik mira), IBAN : CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2 | **Iz svih europskih zemalja u eurima:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Medugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300, BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044 | **Za sve valute iz drugih zemalja:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221

Promišljanje

Glasnik
MIRA

Marija – putokaz u sadržaju naše vjere

Svoje molitve redovito izgovaramo mehanički, naizust, olako. Često ne mislimo na ono što molimo. Znamo dnevno izgovoriti stotine Zdravomarija, jednako toliko Očenaša, pa i Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetome, a da zapravo nismo svjesni težine riječi koje izgovaramo. Što zapravo znači *Zdravo Marijo* možemo donekle dovidjeti iz Gabrijelova pozdravna, koji pristupa i pozdravlja riječju: *Haire keharitomene – što će reći: Raduj se, Milosna, Marijo! Budi sretna i radosna, Marijo. Budi prepuna nutarnje radosti. Budi sretna da si to što jesi. Bog te treba. Bog ima s tobom svoj plan.*

fra Tomislav Pervan

I mi drugima u svojim željama želimo 'radost i sreću', poglavito u čvorišnim, zgusnutim životnim trenucima za pojedinca ili obitelj, za rođenja, krštenja, za podjeljivanja sakramenata. Što znači i ono *moli za nas grješnike, sada i na času smrti naše*. Molimo, ne samo u času smrti, nego upravo *sada i ovdje*. Sada i ovdje trebamo Marijinu pomoć, zagovor, trebamo nju, a ne samo kad nam dođe 'smrtna ura'. I tako redom.

Poglavito pak molitvu *Očenaša* molimo mehanički. Ili pak *Slava Ocu*. Komu mi slavu dajemo? Koga mi svojim ustima hvalimo i častimo? Koga to slavi jedan psovač, bogohulnik ili onaj tko proklinje? Može li on mirne duše izreći svoje *Slava Ocu*, ako mu je psovka postala stilom života, ako je bogohula postala nešto kao *pridjevak* svakoj riječi koju izgovori, u trenutku kad se ne zna izraziti, pa onda prazninu svojih riječi i govora popunja sočnom psovkom? Psovačeva molitva

postaje negacijom same sebe. I stoga su nam molitve neuslišane, ili kako veli sveti Jakov (koga blagdan slavimo 3. svibnja): "Nemate, jer ne molite. Molite, ali ne dobivate, jer molite sa zlom nakanom: da to protratite u svojim požudama... Tko god hoće da bude prijatelj svijetu, postaje neprijatelj Bogu" (Jak 4,3.4).

Marija – živa riznica predaje

U mjesecu smo svibnju. Pjevamo *Mariji, Kraljici svibnja*. Jesmo li svjesni što izgovaramo kad Mariju oslovjavamo riječju "Kraljica"? Svakodnevno molimo *Zdravo, Kraljice, majko milosrđa*... I molimo da svrne svoje milosrdne oči na nas u ovoj dolini suza, ta blaga, mila i slatka Djeva Marija. U uskršno vrijeme pozdravljamo je s *Kraljice neba!* Ne možemo bez nje kao 'kraljice' svoga života. Druga pak marijanska antifona na latinskom glasi *Ave Regina caelorum*, što je u nas prevedeno *Rajska Kruno, rajska Slavo*. Marija kao Kruna stvorenja, kao Kruna neba i zemlje. Vrijeme je početi misliti na ono što izgovaramo, da nam molitve i riječi ne postanu puko blebetanje, kako Isus govori za svoje suvremenike i pogane.

Marija je sastavni dio našega vjerskoga sadržaja. Mnogi tvrde da je svjedočanstvo o njoj u Novome zavjetu preosudno. Ne, nego je ono obilato i bogato, nemoguće ga je

Marija je sastavni dio našega vjerskoga sadržaja. Mnogi tvrde da je svjedočanstvo o njoj u Novome zavjetu preosudno. Ne, nego je ono obilato i bogato, nemoguće ga je iscrpiti u nekoliko riječi ili rečenica. Trebamo skrenuti pozornije svoje oči na svjedočanstvo svetoga Ivana i evanđelista Luke o Mariji.

iscrpiti u nekoliko riječi ili rečenica. Trebamo skrenuti pozornije svoje oči na svjedočanstvo svetoga Ivana i evanđelista Luke o Mariji. Oni su ponajbolji tumači marijanske tajne u Novome zavjetu, upravo kao što je u svojim ukazanjima učenicima Isus najbolji i autentični tumač Staroga zavjeta te svojim riječima on sam započinje pisati Novi zavjet koji danas imamo.

Primjerice, u izvještajima o Isusovu začecu, rođenju i djetinjstvu sveti Luka čak tri puta spominje kako je Marija sve te 'događaje' i 'riječi' promišljala i prebirala, o njima razmišljala i u svome srcu sve pohranjivala (Lk 1,19; 2,19; 2,51). Ne smijemo smetnuti s uma da u hebrejskom jeziku pluralni oblik pojma 'riječ' znači ujedno i 'događaji'. Marija je živa pohrana, ne mrtvi arhiv onoga što se s njome događalo u odnosu na Boga i Isusa. Ona je živa predaja, riznica. Ona je izvor predaje u ranoj Crkvi, njezino je živo pripovijedanje bilo za Luku dragocjeni izvor za pisanja radosne vijesti o Isusu Kristu. Sv. Luka priznaje da je sa svom 'pomnjom' (izvorno grčki: akribijom) istraživao izvore o svemu što se 'među nama dogodilo', kako nam je 'preneseno' (Lk, 1,1-5).

Marija – vjerodostojna svjedokinja

U Marijinu je pamćenju riječ pohranjena, ona je vjerodostojna svjedokinja svega što se odigralo, a vjerojatno je Marija i premislila nakon Apostolskoga sabora u Jeruzalemu, presretna što se djelo njezina Sina tako moćno širi svijetom: Svijet prihvaća Isusa koga su u njihovu Nazaretu odbacili i okrenuli mu leđa, a onda je i Isus njima okrenuo leđa i nikada se više nije vratio u svoj zavičaj. I taj Isusov potez mora nam danas biti velikom opomenom. Okrenemo li mu nakon svega leđa, okrenut će se i on od nas, otići će drugamo, onima koji ga žudno iščekuju. Tako je s milošću, ona je kao kišonosni oblak koji se ne zaustavlja nego ide dalje i natapa druga područja i krajeve.

Marija nije 'registrator', kazano suvremenim rječnikom, koji bilježi, vrpca ili nosač zvuka. Ne, bez nutarnje zahvaćenosti, bez prihvata srcem i bićem, nije moguće biti nositelj poruke. Ono što se mene osobno ne tiče, ne prodire u moju dubinu, gubi se u mnoštvu nejasnih sjećanja, bez jasnih obrisa, u mutnome. Da bi čovjek mogao nešto u sebi pohraniti, mora najprije shvatiti, razumjeti. A što nisam shvatio, ne mogu drugima ni prenijeti. To je normalni tijek ljudskoga razumijevanja. Čovjek se iznutra poistovjećuje s onim što je u sebi prihvatio i što želi drugima ponuditi kao dio sebe. Uvijek je to vezano s ljubavlju. Čovjek shvaća samo ono što ljubi. I u mjeri u kojoj ljubim, prihvaćam, u

toj mjeri i razumijem. Osoba se mora sljubiti, sprijateljiti sa spoznajom koja onda postaje obogaćenje za sve. O tome govori uporno današnji Papa. A sv. Augustin je rekao da se nitko ne spoznaje osim po ljubavi i prijateljevanju. Tako bijaše i s Marijom u odnosu na tajne vjere s kojima je živjela i nama ih prenijela. Marija je srcem pamtila, u srcu prebirala, u srce pohranjivala i srcem prenosila svoja sjećanja. Zahvaćenost i vjernost međusobno se uvjetuju.

Zanemarivanjem marijanske sastavnice u molitvi i kontemplaciji zanemaruje se nešto bitno u kršćanstvu. Kršćanstvo se ne smije iscrpljivati samo u činjenju, nego i u šutnji. Marija je šutjela, Isus je trideset godina šutio u Nazaretu. Od njega nemamo zabilježeno iz ta tri desetljeća ništa osim one zgrade kao dvanaestogodišnjaka u Hramu. Bez potrebne šutnje ne možemo unići u dubine Isusove riječi i osobe.

je, primjerice, davao onaj koji *diaballein* – postupa dija-bolički, stvarajući nered, pomutnju, kaotično babilonsko stanje u svijetu). Marija uspoređuje svoje iskustvo i događaje vjere s odrastanjem svoga Sina, s novim iskustvima vlastitoga života te tako urasta u Božji plan. Na taj se način sve slijeva u jednu skladnu cjelinu. Vjera prerasta u razumijevanje, nije više slijepa, nego se daje prenositi na druge. Vjera nije više riječ ili slijepo povjerenje nego je natopljena životnim iskustvom, prevedena u stvarni život i potom prevodiva i u život vjerničke zajednice koja se rađa nakon Duhova. Tako Marija postaje znamenom, simbolom onoga što Crkva treba činiti tijekom svih potonjih stoljeća, do kraja svijeta.

Naime, biti boravištem Riječi, Riječ štiti, pravilno tumačiti, ljudima naviještati. Čuvati Riječ od komadanja. Svojim postupcima Marija je živi znamen Isusove prispedobe o sijaču. Ona je plodno tlo u koje Riječ pada i donosi stostruki rod od koga možemo i mi danas blagovati. U Mariji nema površnosti ni lakoumnosti, ona je osoba istinske dubine, kontemplacije, poniranja u Riječ. U tome međusobnom prožimanju, u toj osmozi, Marija nudi sebe i svoje biće kao plodno tlo Riječi, natapa je, nudi joj svoje životne sokove, dok je Riječ preoblikuje u novo biće, kako je ista ta Riječ činila kroz povijest s tolikim svecima. Riječ se utjelovljivala, preobražavala, a osoba se s Riječju sradala, bivala Riječju obogaćena. Tako Marijin – ali i naš – život poprima smisao, biva poruka drugima. To je način na koji se u Crkvi odvija predaja, duhovni rast, sazrijevanje. I samo na taj način čovječanstvo je kadro produbljivati i sazrijevati u svome biću. To je pravi napredak za kojim čovječanstvo žudi.

Biti ili u-bitu

I zato se uvijek iznova ponavlja znana nedoumica *biti ili imati*. Bolest je suvremenoga čovječanstva što želi pretvoriti sve u imanje. Što više imati, gomilati. A da bi čovjek mogao imati, najprije mora nešto u-bitu. Imati se može samo mrtva stvar, kad se ubije. Biti ili u-bitu. A *biti* se događa tek u poniranju u sama sebe, u svijesti o vlastitoj vrijednosti, neovisno o tome koliko ili što čovjek ima. Trebamo ponovno njegovati u sebi marijanske crte – poniranja, pretakanja u sebe, kontempliranja Božje Riječi i istine. Ili ono što je kazao katolički filozof i teolog R. Guardini, prednost *logosa* pred *ethosom*, biti, pa tek onda iz bitka činiti.

Na koji način rasti u *biti*. Produbljivanjem, kontempliranjem, otvaranjem drugim dimenzijama bitka, nadići *jednodimenzionalnost* o kojoj su govorili i filozofi Frankfurtske škole. Zanemarivanjem marijanske sastavnice u molitvi i kontemplaciji zanemaruje se nešto bitno u kršćanstvu. Kršćanstvo se ne smije iscrpljivati samo u činjenju, nego i u šutnji. Marija je šutjela, Isus je trideset godina šutio u Nazaretu. Od njega nemamo zabilježeno iz ta tri desetljeća ništa osim one zgrade kao dvanaestogodišnjaka u Hramu. Bez potrebne šutnje ne možemo unići u dubine Isusove riječi i osobe.

I tako se vraćamo na početak ovoga pogleda. Molit ćemo svoje svagdanje molitve samo onda u punini ako njihove riječi posvijestimo, kontempliramo, u šutnji meditiramo. Ne količina, nego kakvoća molitava. Ne stotine Zdravomarija, nego je dovoljna samo jedna, ako je proživljena, promeditirana, kontemplirana, u šutnji. U Marijinoj školi. I tako će riječ prodrijeti preko nas u svijet i moći ćemo ga u Kristovu Duhu preoblikovati.

Simbol onoga što Crkva treba

Blaženi Ivan Pavao II. nazvao je zato Mariju *Sjećanjem Crkve*; ona je znamen i uzor duga pamćenja i predaje u Crkvi. Ona sve prihvaća i u sebe upija nebeske poruke otvorenih očiju i osjetila, u sebe pretače i 'preporučuje' u svjetlu vjere i Duha Svetoga. Stoga Luka i navodi izričaj '*syballousa*' – što će reći da je sve to u sebi tkala kao živo tkivo i otkala te predala vjerničkoj zajednici (dok

Marija, naša zagovornica i odvjetnica

Majka po svojoj naravi zna uočiti sve što djeci nedostaje i u čemu im treba pomoći. Kao brižna majka Marija se brinula za Josipa i za Isusa u svim sitnicama svagdašnjeg života. Znala je što treba Isusu a što treba Josipu. I jednomu i drugomu bila je na pomoć.

vlač. Adalbert Rebić

Na svadbi u Kani Galilejskoj pokazala je svoju brigu za ljude koji su u nevolji. Primijetila je da vino ide kraju a svadba traje još nekoliko dana. „Vina nemaju!“ (Iv 2,3), reče Isusu. Premda ju je u prvi mah – izgledalo je – odbio: „Ženo, što ja imam s tobom? Još nije došao moj čas!“ (2,4), njezino povjerenje u Isusa nije se uzdržalo, a poslužiteljima je rekla: „Što god vam rekne, učinite!“ (2,5). Isus je na Marijino posredovanje učinio prvi čudesni znak za svoga javnoga djelovanja kojim je objavio svoju slavu. Reče poslužiteljima: „Napunite posude vodom!“ (2,7). I napune ih do vrha. Tada im reče: „Zgrabite sada i nosite ravnatelj stola.“ Oni odnesu. Kad ravnatelj stola okusi vodu što posta vinom, a nije znao odakle je – znale su sluge koje zagrabiše vodu – ravnatelj stola pozove zaručnika i kaže mu: „Svaki čovjek stavlja na stol najprije dobro vino, a kad se ponapiju, gore. Ti si čuvao dobro vino sve do sada.“ (2,7-10). Ovaj čudesni znak Isus nije učinio da bi se s nazočnima zabavljao, nego je na umu imamo ozbiljnu namjeru: htio je objaviti svoju slavu. „Tako, u Kani Galilejskoj, učini Isus prvo znamenje i objavi svoju slavu te povjerovala u njega njegovi učenici“ (2,11). Isus na početku svoga javnoga djelovanja počinje objavljivati svoju slavu koju je imao od svoga začeca u krilu majčinu, „slavu koju ima kao Jedinorođenac od Oca – pun milosti i istine“ (Iv 1,14).

Akathistos – drevni kršćanski himan u čast Blažene Djevice Marije

Ovaj je himan, sastavljen u čast Djevice Marije, jedan od najstarijih izraza bizantinske marijanske pobožnosti kršćanskog puka u Carigradu. Podrijetlo tog himna seže u vrijeme kad su muslimani 673. godine opsjedali Carigrad. Tada su se kršćanski vjernici utjecali Mariji za pomoć. Damaščanski kalif morao je, suočen s bizantinskom vojskom, prekinuti opsjeđanje grada i povući se sa svom svojom vojskom. Ovaj čudesni uzmak arapske vojske vjernici su pripisali Djevici Mariji. Kad je 29. svibnja 1453. Carigrad konačno pao u ruke otomanske vojske koju je vodio

Mehmet II., carigradski se patrijarh Georgios Scholarios obratio Mariji izjavivši joj da su je vjernici prestali zazivati da spasi grad, ali su je nastavili zazivati da im sačuva vjernost otačkoj vjeri.

Himan je literarno i teološko remek-djelo. U obliku molitve ističe katoličku vjeru i pobožnost prema Majci Božjoj, zagovornici i odvjetnici kršćana. Nadahnut je tekstovima Svetoga pisma, naukom koji su definirali prvi ekumenski koncili Nicejski (325.), Prvi carigradski (381.), Efeški (431.) i Kalcedonski (451.) i razmišljanjima drevnih crkvenih Otaca IV. i V. stoljeća. Himan se svečano pjevao pete korizmene subote i u nekim drugim svečanostima a osobito su ga rado molili klerici, monasi i vjernici laici.

Posljednjih je godina himan Akatistos raširen i u kršćanskim katoličkim zajednicama. Na nekim liturgijskim svečanostima u Rimu pjeva se himan u nazočnosti Rimskoga biskupa pa se tako proširio u katoličkom svijetu.

(„Kršćanska sadašnjost“ svojedobno je taj himan objavila na hrvatskom jeziku). Ovaj vrlo drevni himan smatra se veličanstvenim primjerom drevne marijanske tradicije. On je u isti mah i poziv i molitva Djevici Mariji za zagovor i posredovanje kod Isusa za jedinstvo kršćana. Vjernici se utiču Mariji da svojim majčinskim posredovanjem izmoli jedinstvo istočne i zapadne Crkve. Sinoda katoličkih biskupa održana u Rimu 2008. godine s temom „Riječ Božja u životu i u poslanju Crkve“ donijela je zaključke koji su bili objavljeni u apostolskom nagovoru „Verbum Domini“ Rimskog biskupa pape Benedikta XVI. Biskupi su smatrali da molitva za jedinstvo kršćana, riječima himna akatistosa, veseli dušu i potiče je na mir koji dolazi odozgo, od Boga, na mir što je u biti sam Krist, rođen od Marije radi našega spasenja.

Himan je sastavljen od 24 kitice s abecednim akrostihom. Polovica kitica, onih s neparnim brojem, počinju pjesnički izlagati je-

Čudotvorna slika Gospe Trsatske

Crkva Majke Božje u Remetama

dan događaj iz života Marijina, nakon kojeg slijedi šest zahvala upućenih Blaženoj Djevici Mariji, punih divljenja i zahvaljivanja i završavaju klicanjem karakterističnim za molitvu „Zdravo, Djevo i Zaručnice“. Druga polovica tih kitica, parnoga broja, sastavljena je od riječi koje završavaju hvalbenim usklikom „aleluja“. Svaka kitica počinje opisom nekog događaja iz života Djevice Marije ili katkad iz života Isusova ili nekih drugih osoba koje su Mariji i Isusu bliske, da bi proslavile sudjelovanje Marijino ili Kristovo za spas ljudi. Na početku molitva počinje riječima kojima se molitelj utječe Mariji za posredovanje. Prema tradiciji, molitvu su vjernici Carigrada po prvi put molili za jednog bdiženja moleći se za spas grada.

Marija naša zagovornica

Hodočastiti u marijanska svetišta i povjeriti se Marijinu zagovoru poseban je milosni dar. Marija prenosi naše molitve Bogu i pomaže nam istinski moliti. Ona je naš most prema Bogu. Po Isusu kojega nam je ona rodila Bog je sišao među nas ljude i postao nama ljudima blizak. Bog je uvijek na strani grješnika, ugroženih, ožalošćenih. Marija nam u našim nevoljama po svome sinu Isusu Kristu ukazuje na milosrdnoga i milosnoga Boga. Ona nam ukazuje na Boga, koji se prema biblijskom svjedočanstvu smiliva svim ljudima, od naraštaja do naraštaja. Smilovao se i Mariji iskazavši joj silna djela, djela ljubavi i milosrđa. Ona je iskusila silnu Božju dobrotu. Ona je iskusila kako Bog ponizne uzvisuje a gladne ispunja dobrima. Kad ju je Elizabe-

ta pozdravila kao majku Gospodinovu, ona je od radosti klicala: „Veliča duša moja Gospodina što pogleda na neznatnost službenice svoje: odsad će me, evo, svi naraštaji zvati blaženom. Jer velika mi djela učini Svesilni, sveto je ime njegovo! Od koljena do koljena dobrota je njegova nad onima što se njega boje. Iskaza snagu mišice svoje, rasprši oholice umišljene. Silne zbací s prijestolja, a uzvisi neznatne. Gladne napuni dobrima, a bogate otpusti prazne...“ (Lk 1,48-52).

U posljednjem trenutku našega života Marija zagovara za nas pred Bogom, koji nas uzima u svoje zajedništvo, u svoje očinsko krilo, u vječnu slavu, oprašta nam grijeha i uvodi nas u vječni život, u božansku slavu.

„Gospodine Isuse Kriste, Bože od Boga, Svjetlo od Svjetlosti, pravi Bože od pravoga Boga! Komu da povjerujemo, ako ne Tebi? Komu da idemo ako ne k Tebi, koji imaš riječi života vječnoga! Znamo da svoj život možemo samo Tebi povjeriti. Tvoja Majka Marija rodila Te i podarila svijetu da svijet oslobodi tame i mraka grijeha. U tamnoj noći čovječanstva Ti si postao svjetlo. Kao što svjetlo rasvjetljuje tamu, rasvijetli Ti tamu našega života istinom svoga Evanđelja.“

Zagovornica Hrvatske najvjernija Majka

Hrvatski je narod odvajkada štovao Blaženu Djevicu Mariju kao svoju zagovornicu i odvjetnicu, nazivajući je *Advocata Croatiae fidelissima Mater* (naslov je zapisan u remetskoj crkvi hrvatskih pavlina). Najstarija marijanska molitva iz splitske glagoljske tradicije glasi: „Štiti, Gospodine, sluge svoje miroljubivim odredbama i nas koji se pouzdajemo u zagovor Blažene Marije, učini sigurnim pred svim našim neprijateljima. Po Gospodinu našem ...“. Kad je hrvatskom narodu bilo najteže, kad je okrutni turski vojevač i osvajač osvajao u XVI. stoljeću hrvatske krajeve jedne za drugima, u Bosni, u Slavoniji i u Dalmaciji, tada se hrvatski narod dušom i tijelom utjecao Mariji kao svojoj zagovornici i vjernoj Majci. Ulogu Marije kao vjerne odvjetnice hrvatskoga naroda osobito je u svojim propovijedima isticao pobožni redovnik pavlin Martin Borković, koji će poslije postati zagrebačkim biskupom (1667. – 1686.) i zastupnikom u hrvatskom saboru, a neko kraće vrijeme i banom Hrvatske. Godinu dana prije smrti Borković bi imenovan nadbiskupom i metropolitom kalčko-bačkim, a Bačka je tada već bila pod turskim ropstvom.

Hrvati su uvijek bili veliki štovatelji Blažene Djevice Marije i njoj su se uvijek u teškim vremenima i trenutcima utjecali za pomoć. Zvali su je i „Kraljicom Hrvata“. Spjevali su joj brojne pjesme koje se i danas rado pjeva-

ju. Već kod prvih hrvatskih knezova i kraljeva isticalo se izvanredno poštovanje prema Presvetoj Bogorodici. U selu Biskupija kod Knina pronađen je Pralik Gospe Velikoga Zavjeta iz oko 1050. godine. Poslije su štovanje podržavali i širili osobitom revnošću pavlini, franjevci, dominikanci, isusovci. S pavlinima je vezan razvoj Marijinih svetišta u Remetama i Mariji Bistrici. Franjevci su podigli svetišta na Trsatu, u Sinju i Iloku. Dominikanci su posredno ili neposredno uveli u hrvatske obitelji moljenje svete krunice. Isusovci su odgojili mnoge mladiće i djevojke s pomoću Marijinih kongregacija.

Marija je s nama još i danas, kad nas opet zapljuskuju valovi gospodarske i novčane krize, krize zapošljavanja a iznad svega duhovne krize: slabljenje vjerničkog življenja, čudoredni nered u društvu, promicanje kulture smrti na račun kulture života (homoseksualizam, lezbizam i drugi oblici uništavanja obitelji), govor mržnje vodećih ljudi u politici jednih protiv drugih kao nekad u komunističkoj diktaturi. Zato nas Marija poziva, i u ovoj poruci, da se molimo, da se ne prestano i usrdno molimo njoj za obranu i zaštitu protiv svih protivnih vjetrova suvremene duhovne krize.

Čudotvorni kip Blažene Djevice Marije u Mariji Bistrici

Sveta Misa – srce i duša naše vjere, Srce svijeta i Sunce spasa

Presveta Euharistija srce je i duša naše vjere, Srce svijeta i Sunce spasa. U njoj nalazimo ne samo hranu za život vječni, nego i snagu za svagdanji život. Ona nam pomaže strpljivo nositi preteški križ. Euharistija bi trebala za nas biti živi Isus Krist među nama koji hrani gladne duše, umorne i tjeskobne krijepe, ojađene tješi i sve nas spasava.

Istinski i osvjedočeni vjernik čvrsto vjeruje i živi od Euharistije jer zna da je Euharistija "izvor i vrhunac svega kršćanskog života" (LG, 11); "najveće i najsnažnije, što Crkva ima" (kardinal Šeper); jedino pravo bogatstvo Crkve, jedna je od najuzvišenijih tajna naše vjere, sakrament nad sakramentima, tajna nad tajnama. Ona je najspasonosniji sakrament koji nas čisti od grijeha, povećava krjeposti i dušu napunja obiljem svih duhovnih darova.

fra Petar Ljubičić

Vrijeme u kojem živimo milosno je, ispunjeno molitvom i obraćenjem – našim duhovnim čišćenjem koje ne prestaje jer je naš božanski Spasitelj uvijek s nama. Uostalom, obećao nam je da će biti s nama u sve dane sve do svršetka svijeta. On se brine za nas, voli nas i u Njemu je naša sreća i spas. Potrebno je odlučiti se za Njega i s Njim živjeti.

Uzvišeni dar

Svaki čovjek čezne za Bogom, za ljubavlju i radošću, mirom i srećom, odnosno traga za smislom života u svjetlu Božje ljubavi. Tako nam je, osim tvarnoga pića, potrebno i ono duhovno koje će napojiti dušu istinom, smislom i ljubavlju. Potrebna nam je i nebeska hrana – sveta pričest, bez koje duša ne može istinski živjeti. Primajući Ga ponizno i s ljubavlju u svetoj pričesti, sjedinjujemo se s Njim. Zato nam je naš božanski Spasitelj i ostavio uzvišeni dar Euharistije.

Budimo Mu zahvalni na neizmjernu daru Euharistije i njezinu milosnu djelovanje. Obraćajmo se svaki dan i postanimo snagom Njegove milosti što sličniji Njemu – novi ljudi. Sveta Misa ili Euharistija jedna je od najuzvišenijih tajna naše vjere, sakrament nad sakramentima – tajna nad tajnama. Ona je najspasonosniji sakrament koji nas čisti od grijeha, povećava krjeposti i dušu napunja obiljem svih duhovnih darova. Euharistija je najveća dragocjenost koju je Bog mogao darovati nama – svojim ljubljenim bićima. Priznajmo iskreno da je sveta Misa najdivnije i najsilnije čudo Božje ljubavi prema čovjeku, kojega Bog od iskona beskrajno ljubi i želi učiniti vječno blaženim i sretnim.

Zar se uopće može zamisliti veća dragocjenost od neprestana Božjega darivanja pod

prilikama kruha i vina svima koji Ga trebaju, traže i čeznu za Njim?! Zar i sam Bog može učiniti veće čudo svoje ljubavi od onoga koje čini kada pretvara kruh u svoje tijelo i vino u svoju krv kako bi duhovno nahranio i napojio svoje prijatelje?! S pravom možemo reći da je Euharistija kruh s Očeva stola i iz Očeve ruke. Bog nam u Euharistiji izravno dariva svoga Sina. Zato bi ona trebala biti najvažnija u životu svakoga čovjeka, ono najljepše i najsvetije. U njoj se čovjeku daruje sami Bog obdarujući ga svojim božanskim životom i dajući mu jamstvo besmrtnosti i životne punine. Stoga je opravdano pitanje ima li što primarnije u ljudskome životu od postizanja toga cilja.

Milosna rijeka koja izvire ispod križa

Trebalo bi uvijek pronaći dovoljno vremena za slavljenje Euharistije. Euharistija je nebeski kruh, mistična, duhovna hrana našim dušama – duhovna mana. U njoj je oslobođenje, ozdravljenje, spasenje, radost i vječna sreća! Ona je „lijek besmrtnosti, protuotrov protiv smrti, hrana vječnoga života u Isusu Kristu“ (sv. Ignacije). Bez Euharistije nema duhovnoga života, životne sreće i vječnoga spasenja.

Gospodin kaže da je Njegovo tijelo jelo za život svijeta. Nepobitno je da je u Euharistiji život. Ona nam dariva milost jer sadrži samoga Gospodina, izvor i početak svake milosti. Euharistija je kao prava nebeska hrana najsigur-

niji put spasenja, besmrtnosti i ostvarenja svih ljudskih iščekivanja. Ona je izvorna i ona ista žrtva križa Kristova koja, kao što kaže Ignacije, svojom djelotvornošću satire đavolske sile i uništava vlast onoga koji vreba i želi uništiti čovjeka. Kao što se Isus nama dariva u Euharistiji, tako bismo se i mi trebali darivati Njemu.

Euharistija je bila i ostala srce i duša svekolikoga kršćanskog bogoštovlja i vjerničkoga života. Ona je vrhunac svega kršćanskog života. Euharistija je velika milosna rijeka koja izvire ispod križa, pere griješnu zemlju, duše čisti i posvećuje, liječi i spašava. Iz nje izlaze sve milosti za vjernika i Crkvu. Ona je nekrvna žrtva.

Euharistija je najuzvišenije, najpotrebnije služenje Bogu i svijetu. Primajući Isusa Krista u sv. pričesti, sjedinjujemo se s Njim i dobivamo snagu da možemo služiti braći i sestrama donoseći im Boga. Tako se svi mijenjaju i postaju drukčiji, bolji, pravedniji, blaženiji, svetiji... Euharistija je život za drugoga. Ona nas krijepe i potiče da se osobno mijenjamo, obraćamo i tako stvaramo novo društvo koje se obraća Bogu i ne može bez Njega.

Euharistija je središte i okosnica cjelokupna života, odnosno božanska žrtva u kojoj se „vrši djelo našega otkupljenja“ – „kojom se savršeno Bog proslavljuje i ljudi posvećuju“. Najveće blago i najdublje iskustvo Boga koje Crkva ima, živi i naviješta, očituje se u euharistijskome otajstvu. Sveta misna žrtva najveća je i najsavršenija, najmoćnija i najjača prosidbena molitva, koja nadilazi sve ostale molitve, pokore i svako dobro djelo. Nije nam to teško shvatiti ako znamo da Euhari-

stija na oltaru predstavlja Kristovu žrtvu za brata čovjeka. Žrtvovani Isus prava je „žrtva pomirnice za naše grijeha“ i Njegova se božanska krv proljeva „za oprostjenje grijeha“. Sveta Misa pravi je i stvarni događaj. Ona je istinska zbiljnost koja se mora dogoditi, stoga ju je lako doživjeti i u nju vjerovati.

Euharistija je za bl. Ivana Merza čudo nad čudima: „Najveća stvar koja postoji na svijetu jest sv. Crkva; najveća stvar u Crkvi jest Misa, a u Misi pretvorba. I kao što je Krist za svoga zemnog života bio usmjerio sve svoje misli prema Golgoti, tako zaručnica Kristova, Crkva, upire sve svoje poglede prema oltaru.

Što se dakle događa na oltaru, to je najveća stvar koja se uopće zbiva na svijetu. Tamo se zbiva molitva i žrtva, koju je za spas cijeloga svijeta prikazao Isus na Kalvariji i koju katolička hijerarhija – taj nosilac svećeničkog reda Kristova – javno prikazuje Bogu za sve ljude i u ime njih svih.“ Iz ovoga se teksta jasno vidi da je za Merza Euharistija žrtva ljubavi za čovjeka i cijeli svijet.

Vrijeme za milosni i radosni susret sa živim Bogom

Kad god slavimo svetu Misu, imajmo na umu da se spominjemo Isusove muke, smrti i uskrsnuća, zapravo svega što je Isus navijestio i učinio za nas, te da sve to posadašnjujemo. U euharistijskome slavlju Kristovo djelo otkupljenja povežujemo sa svojom sadašnjom i budućnošću. Krist, koji je za nas umro i uskrsnuo, na sakramentalni način prožima i nas u svakom euharistijskom slavlju otajstvom svoga otkupljenja i pridružuje nas Sebi i svomu Ocu u Duhu Svetomu – otajstvu otkupljenja. Čini nas suradnicima na našem spasenju i spasenju čitavoga svijeta. Slaveći s ljubavlju i živom vjerom Euharistiju, veliko otajstvo naše vjere, prožima nas snažna nada da ćemo Krista, kojega u otajstvu susrećemo i primamo, konačno jednom susresti oči u oči, ali u slavi Njegova drugoga dolaska.

Budući da je Euharistija ono najljepše i najsvetije u našem životu, trebali bismo uvijek imati vremena za taj milosni i radosni susret sa živim Bogom. Ona bi trebala biti doživljaj Boga, živoga i svetoga, jedinoga pravoga, milosrdnoga i pravednoga, koji je naš Iscjelitelj i Otkupitelj. Ako to postane, onda ćemo uvijek živjeti u radosnome iščekivanju ovoga susreta.

Kad god slavimo svetu Misu, pred Gospodinom stojimo onakvi kakvi jesmo, svatko sa svojim mislima, osjećajima, poteškoćama, jačima i mukama, radostima i željama. Dolazimo k Njemu s pouzdanjem i nadom da će izliječiti naše ranjeno srce, utažiti tugu i bol. Poglavitno je važno da svim svojim bićem, tijelom i dušom, vjerom, ufanjem i ljubavlju, sve-

sno i djelatno, ponizno i pobožno, predano i sabrano sudjelujemo u svetoj Misi, tj. slavimo svetu Misu.

U svetoj nam Misi Krist omogućuje da se osobno susretnemo s Njim ne samo na duhovno nego i na vidljiv način, blagujući tijelo i krv Njegovu. Krist je doista prisutan pod prilikama kruha i vina. Slavljenje Euharistije podrazumijeva osobno sudjelovanje, osobni čin vjere kojim se uključujemo u otkupljenje i kojim se otvaramo Njegovu djelovanju u nama.

Bilo bi divno da nam Misa bude život i da život bude Misa

Iznimno je važno čvrsto vjerovati u sve što je Krist učinio za nas i obećao nam, a obećao je da će stalno biti s nama. Stoga je posve prirodno da svaki vjernik koji slavi posadašnjene Kristove žrtve i križa bude dionik stola Gospodnje večere. Slavljenje svete Mise bez pričesti može se usporediti s izbjegavanjem slavljeničkoga imendanskog objeda dragoga prijatelja. Neshvatljivo je i ružno gladan sjesti za hranom bogat stol i ne htjeti ništa uzeti. Pričest je dio svete Mise. Ako netko misli da je teško grijehio, prije pričesti mora se ispovjediti. Ako tko nema težega grijeha na duši, dostatno je savršeno se pokajati – zajedničkim kajanjem na početku Mise. Bogu hvala, imamo puno revnih vjernika koji s mnogo mara dolaze slaviti svetu Misu, ali se, nažalost, vrlo rijetko pričestuju. Zašto sebi uskraćuju vrhunac radosnoga sjedinjenja s Kristom?!

Dopustimo da nas svaki put kad slavimo svetu Misu obuzme ljubav Kristova. Važno je i posvijestiti si sve zasluge Njegova života, muke, smrti i uskrsnuća. U Kristu je nebeski Otac zagrljio svijet i ljubi ga. Svakom svetom Misom, tim veličanstvenim svemoćnim darom, Bog ponovno s ljubavlju grli i voli sve nas koji Ga slavimo i dijeli nam svoje velike milosti. Neka svaka sveta Misa bude i naš ponajveći dar svomu Bogu. Trebali bismo stoga uvijek iznova biti djelotvorniji i svjesniji važnosti svete Mise jer tako produbljujemo i otkrivamo sve blagodati i milosti koje nam se daruju. U to slavlje treba unositi svoj život i sve što imamo. Nikad ne zaboravimo u onu kap vode koja se stavlja u kalež staviti na oltar i svu svoju grješnost da je Isus očisti, kao i sve svoje žrtve i muke, želje i molitve, koje Isus prima i posvećuje te nas tako čini novim ljudima, otkupljenima i spašenima. Svaka bi nas sveta Misa trebala mijenjati, preobražavati; trebali bismo postajati euharistijski ljudi, novi, prosvijetljeni svjedoci neizmjerne ljubavi Božje.

Kako bi bilo divno da nam Misa bude život i da život bude Misa, kako to kaže naša nebeska Majka Marija. Dobro je prikazivati za vrijeme slavlja i sve svoje mile i drage: svoju obitelj, roditelje, djecu i sve one s kojima smo povezani i koje ćemo toga dana susresti.

Foto Dani

Sluša li Bog naše molitve?

Molitva je bitan i sastavni dio našega vjerničkog života. Možda nam nije problem u tome što, kada i kako moliti. Možda nam je veći problem u tome što imamo osjećaj da Bog ne sluša naše molitve, odnosno što ne čujemo odgovor koji nam Bog daje, što ne znamo je li nas Bog uslišio ili ne, upravo suprotno od onoga što Isus govori u Evanđelju: „Ištite i dat će vam se, kucajte i otvorit će vam se.“

fra Drago Vujević

Mi počesto ne vidimo ta Božja vrata koja su otvorena pred nama, ali ih nisu vidjeli ni oni koji su bili mnogo bolji i iskusniji u molitvi od nas samih. Pavao je molio Boga, molio ga je tri puta da mu izvadi trn iz tijela, ali Bog to nikad nije učinio. Sami Isus, Sin Božji, molio je Oca da ga mimoide „ova čaša“, ali uzalud. Nije im odgovoreno onako kako su oni to željeli, i ne treba nas to čuditi. Jedan ozbiljan teolog kaže da Bog ima četiri odgovora na naše molitve. Prvi je: da, može. Drugi je: ne, nikako. Treći je: čekaj. Četvrti je najzanimljiviji. Bog odgovara: „Šališ li se ti to sa mnom?“. Uistinu je zanimljiv ovaj četvrti odgovor, kad se Bog negdje smješka i kaže: „Pa ti uopće ne poznaješ samoga sebe, ti ne vidiš svoju situaciju, ti si slijep! Ti se sa mnom šališ kad tražiš to što tražiš! Pa tebi to ne treba u ovom trenutku! Ne samo da ti to ne treba, nego će te to odvesti u posve suprotnom smjeru od onoga što ja želim! Šališ li se ti sa mnom?“. Molitva je, nažalost, jedna od stvarnosti naše vjere koja se ponajviše krivo shvaća i krivo primjenjuje, i sve dok ne shvatimo narav molitve i kako Bog odgovara na naše molitve, bit ćemo prilično frustrirani i zbunjeni. Za mnoge kršćane i za mnoge vjernike molitva je kao obavljanje neke čarolije. Puno je takozvanog religioznog štiva koje podržava takvo razmišljanje. Ljudi često vjeruju, ako izgovore prave fraze, prave riječi ili ako se služe odgovarajućom tehnikom, da će onda zasigurno uvjeriti Boga da poslušaju njihove molitve, ali to uistinu nije tako.

Molitva je preobrazba

Postoji priča o jednome starom mudracu kojeg je u sobi gdje je molio neprestano gnjavio neki mali miš, koji bi trčkarao oko njega dok bi ovaj molio. Da bi konačno stao na

Bog ima četiri odgovora na naše molitve: da, ne, čekaj, šališ li se?

kraj tom problemu, mudrac je nabavio mačku i držao ju je u svojoj sobi da mu bude lakše moliti, ali svojim učenicima nikad nije kazao zašto je nabavio mačku. Kad je mudrac jedanput krenuo hodnicima zgrade u kojoj je stanovao s učenicima, primijetio je da svaki od njegovih učenika ima mačku u svojoj sobi. Nakon što su vidjeli da je učitelj nabavio mačku, mislili su da je imati mačku tajna uspješne molitve... Ovo je priča o današnjim kršćanima. Mnogi vjeruju da moraju činiti nešto posebno, imati neku posebnu tehniku, izgovarati posebne riječi da bi ih Bog čuo, ali molitva uistinu nije nikakva čarolija. To nije pismo koje djeca pišu Djedu Božićnjaku. Molitva je intimna komunikacija s Bogom. Ona je jednako prirodna, jednako naravna kao i naš razgovor s osobom koju volimo, kojoj vjerujemo i koju srećemo svaki dan. Nešto još važnije, molitva je mirovanje i tišina i slušanje Boga. Slušanje osobe kojoj vjerujemo, koju volimo i koju srećemo svaki dan. Dopuštanje da nam ta osoba nešto kaže. Molitva je preobrazba s pomoću onoga što nam Bog ima reći.

Ima jedna priča o jednome mudrom rabinu kojemu su ljudi često dolazili na razgovor. Jednog je dana ušao čovjek i počeo pričati i pričati i pričati, tako da rabin nije uspio izgovoriti ni jednu jedinu riječ. Ovaj je samo pričao i pričao, i u jednom trenutku rekao: „Rabine, čuo sam jednu divnu priču“. Rabin je ljutito skočio i kazao: „Ti si jedan običan lažov, sram te bilo!“. Ovaj se čovjek iznenadio i upitao: „Zašto me nazivate lažovom,

Foto: ICM

pa niste ni poslušali tu priču?“. Rabin će njemu: „Otkad si stupio u moju sobu, nisi mi dao priliku da reknem ni jednu jedinu riječ. Kako onda mogu vjerovati da si dopustio nekome da ti ispriča cijelu priču?“. Kad molimo, počesto ne dopuštamo Bogu da nam se obrati, ne dopuštamo Bogu da nam dadne nekakav odgovor. Samo pričamo, pričamo i pričamo. Govorimo o svom problemu, koliko je on velik, a zaboravljamo koliko je ve-

lik naš Bog! Upravo smo poput ovog čovjeka koji histerično iznosi svoj problem, a Bog želi da se naše srce smiri, da ga imamo vremena poslušati.

Bog nam želi nešto kazati

O tome govori i Gospa u Međugorju. Sastavni dio molitve je šutnja. Sastavni dio molitve je dopustiti Bogu da se On obrati tebi. Gospa kaže: Molite svojim srcem. Klanjajte se

srcem mome Sinu. Ne trebate ništa posebno činiti, nego jednostavno zauzmite taj stav pred Gospodinom: „Bože, ja želim čuti ono što mi ti želiš poručiti“. To je važan dio molitve koji zaboravljamo. Bog nam želi nešto kazati. On želi s nama komunicirati, i zato se počesto dogodi da ga poslušaju oni koji krenu na Križevac ili na Podbrdo. Jer im nestane snage, ne mogu više govoriti, zadihani su, sjednu negdje na kamen – i onda Bog ima vremena nešto reći tom čovjeku koji sjedi i koji ne može više ništa reći, ima mu se vremena obratiti. Vidite ljude po brdima koji sjede i plaču. Izgubili su svoju kolonu, prekinuli su svoj križni put, i upravo je to situacija koju Bog čeka. „Sjedni, čovječe, i onda ću ti reći ono što je važno!“ I onda vidite suze na licima tih ljudi koji su dopustili – konačno dopustili – da se Bog njima obrati. Nažalost, smetala im je molitva koju su uporno ponavljali i nisu dopustili da se Bog obrati njima.

Pogledajmo Isusa, koji dosljedno moli u svakom razdoblju svoga života. Moli kad osjeća Božji poziv u svom životu. Moli prije nego što će izabrati svoje učenike. Moli kad služi, kad iscjeljuje ljude. Moli kad osjeća svu zahtjevnost i sve pritiske poslanja koje mu je Otac dao. Isus moli kad je suočen s križem i moli dok umire na križu. Isus neprestano moli jer treba neprestano biti povezan sa svojim Ocem u molitvi. Bog, njegov Otac, izvor je Isusove snage. Učenici su opazili da Isus čitavo vrijeme moli i konačno su shvatili i rekli mu: Nauči nas moliti! Opazili su da je molitva nešto jako bitno za Isusa i htjeli su i sami naučiti tako moliti. Ustrajnost u molitvi a ne ponavljanje naučenih formula i fraza, ustrajnost u razgovoru s Bogom, oslušivanje Božje volje u našem životu, moliti kako je Isus molio, biti neprestano sa svojim prijateljem, sa svojim Bogom – to je jedan od elemenata kako uistinu promijeniti svoj život.

Čemu služe „neuslišane molitve“?

Još nešto o tome zašto Bog „ne odgovara“ na naše molitve. Kaže jedan svećenik: „Bilo je dana u mom životu kad mi se činilo da Bog zna da ja još uvijek nisam spreman prihvatiti odgovor na moju molitvu, i Bog je tražio od mene da pričekam i da se strpim“. Mi bismo trebali imati na pameti da Bog uvijek odgovara na molitve. Možda nam ne daje odgovore koje bismo htjeli, ili nam ne odgovara onda kad nama to paše, ali Bog nam uvijek daje svoj odgovor, i uvijek će nam ga davati, vodeći računa o tome što je u određenom trenutku u najboljem interesu za nas. Ima jedna pjesma koja kaže: „Hvala Ti, Gospodine, za sve neuslišane molitve“. Izgleda da je ovaj čovjek shvatio da su ga upravo neuslišane molitve dovele na pravi put, odnosno

Molitva ne nastaje kako bi mijenjala Božje odluke ili Boga u nešto uvjeravala. Molitva nastaje kako bi promijenila nas. Molitva je duhovna disciplina kroz koju se mi oblikujemo u Isusove učenike.

ono za što mu je Bog kazao „Ne, nikako, to ne smiješ“. Molitva ne nastaje da bi mijenjala Božje odluke ili Boga u nešto uvjeravala. Molitva nastaje da bi promijenila nas. Molitva je duhovna disciplina kroz koju se mi oblikujemo u Isusove učenike. Neke stvari Bog ne može dati sve dok se osoba nije pripremila i očvrstnula svoj duh pravom, istinskom molitvom. Takva molitva čisti kuću, pere prozore, vješa zastore, postavlja stol, otvara vrata, sve dok Bog ne kaže: „Kuća je spremna, sada mogu doći kao pravi gost“.

Sveti Franjo uistinu je učio u cijeloj godini kako moliti. Imao je pet korizmi tijekom jedne godine. Pet puta je slobodno odlučivao: „Bože, ja želim biti s Tobom, želim šutjeti pred Tobom, želim ustrajno očekivati Tvoju riječ, želim očistiti svoju kuću i svoj život, želim otvoriti prozore, oprati zastore, postaviti stol, želim da mi Ti budeš dragi gost. Samo to te molim. Ne iznosim Ti svoje probleme, poteškoće, jer znam da Ti sve to znaš, ali ja znam koliko si Ti velik i koliko možeš biti blizu meni i mom životu“. I molio je da se može diviti otajstvu života i svega stvorenog, da može ponizno očekivati Božju riječ i da može prebirati u srcu ono što je živio. Upravo tako nama ovdje govori Gospa. Divite se koliko je velik vaš Bog! Prebrite u srcu ono što vam je Bog poručio. Nemajte moliti samo tako, da Boga informirate o svojim problemima. Molite tako, da dopustite Bogu da On vas formira. U školi molitve razgovarajte sa svojim Bogom, i onda će vam Bog uistinu uslišati sve ono što vidi da je dobro, lijepo, pametno i poželjno za vas kao vjernike. Neka nam Gospa pomogne da naše molitve budu uistinu razgovor s Bogom, da budu iskrena želja: „Ja želim biti bolji kršćanin, bolji čovjek, ja želim, Bože, da Ti dođeš kao dragi gost u kuću moga srca“.

Bitne značajke međugorske duhovnosti – međugorske poruke (V.)

Nema sumnje da je Očenaš ne samo najstarija, nego i najčešća molitva kršćana. No ako se u zrcalu te uzvišene molitve promatra stvarno stanje današnjega svijeta, otkriva se strašan nesklad. To ne vrijedi samo za svijet koji ne računa s Bogom, već nažalost i za život mnogih koji tu molitvu često izgovaraju, za kršćane.

fra Ivan Dugandžić

Gospa – učiteljica molitve

Molitva je, po učestalosti, na prvome mjestu u Gospinim porukama. No, nije riječ ni o kakvim novim molitvama, kako bi se moglo pomisliti. Činjenica je da Gospa vidioce nije učila nekoj posebnoj molitvi, već je prihvaćala ono što su sami molili i to je podržavala. Riječ je o uvijek novim pozivima na molitvu i poticajima da se ona ne zaboravi i ne zanemari nego da se oživi i sačuva stara molitvena baština Crkve.

Zanimljiva je, primjerice, povijest moljenja sedam Očenaša, Zdravomarija i Slavaocu, što je postalo prepoznatljivom međugorskom molitvom. Prema svjedočenju vidjelice Vike Ivanković, vidioci su prvih dana, čekajući na Podbrdu susret s Gospom, molili Očenaše, Zdravomarije i Slavaocu, jer drugo ništa nisu ni znali. Potom su pitali starije žene, što bi bilo najbolje moliti, a one su im savetovale da mole sedam Očenaša, Zdravomarija i Slavaocu, kako se nekad molilo u katoličkim obiteljima u Hercegovini. Oni su prihvatili taj savjet, a Gospa je poslije tu molitvu preporučila i narodu, pridružujući se katkad i sama njihovoj molitvi. Pritom je bilo znakovito što je Gospa uvijek preskakala moliti Zdravomariju. Toj molitvi je nešto kasnije, na Gospinu želju, pridodano i Vjerovanje.

Gotovo je suvišno naglašavati koliko ima znakovitosti u toj jednostavnoj molitvi. Očenaš je jedina molitva koju Crkva ima izravno od Isusa, a broj sedam je u Bibliji broj punine, što znači da molitva treba biti izraz naše neprekidnog odnosa s Bogom. To je poslije u brojnim porukama na različite načine došlo do izražaja, od često opetovanog poziva: moli-

te, molite, molite, pa sve do poziva na molitvu srcem i molitvu bez prestanka (19. 6. 1986.).

Očenaš – sažetak Evanđelja

Molitva koju je Isus ostavio u baštinu Crkvi odavno je prepoznata kao sažetak čitavog Evanđelja (Tertulijan). Bog i njegovo kraljevstvo, koje je središte Isusova navještaja, i čovjek kojemu je upućen taj navještaj, nigdje nisu tako snažno povezani i upućeni jedan na drugoga. Zahvaljujući Isusu, mali čovjek smije uzvišenog Boga zvati svojim Ocem. Uzvisujući svetost Božjeg imena i podvrgavajući se njegovoj volji, Isusov se učenik zalaže za ostvarenje njegova kraljevstva na zemlji, moleći istodobno da ono dođe u svojoj punini.

Tako ostvareno i izraženo čovjekovo zajedništvo s Bogom jednostavno ne dopušta da naša molitva i za vremenite potrebe postane sebična. Kršćanin se obraća Bogu koji, i prije nego što ga zamolimo, znade što nam je potrebno (usp. Mt 6,8). S druge strane, to našu molitvu ne čini suvišnom, kako katkad znadu reći oni koji sve gledaju samo pod vidikom koristoljublja: Ako Bog znade što mi je potrebno, zašto ću ga moliti? Naprotiv, moleći i za ono što neki nastoje isključivo sami ostvariti, kršćanin i time izražava da se u svemu osjeća ovisnim o Bogu i koliko mu on znači. Uostalom, najčistiji oblik molitve je kad molitvom slavimo Boga i zahvaljujemo mu.

Činjenica da su mnogi bogataši nesretni u svome bogatstvu govori kako čovjekovu potrebu za Bogom ništa ne može nadomjestiti: ni novac, ni uspjeh, ni karijera, ni slava. Kad sve to postigne, ako je zaboravio Boga, čovjek ostaje prazan, siromašan i, u biti, nesretan. Zato nas

Gospa u svojim brojnim porukama poziva da Bogu osiguramo prvo mjesto u svome životu, jer ono mu jednostavno pripada.

Zaboravljeni i prezreni Bog

Nema sumnje da je Očenaš ne samo najstarija, nego i najčešća molitva kršćana. No ako se u zrcalu te uzvišene molitve promatra stvarno stanje današnjega svijeta, otkriva se strašan nesklad. To ne vrijedi samo za svijet koji ne računa s Bogom, već, nažalost, i za život mnogih koji tu molitvu često izgovaraju, za kršćane. Jedan duhovni pisac potrudio se to stanje razobličiti pa je, polazeći od teksta Očenaša, napravio neku vrstu protivnog teksta koji odražava stvarno stanje molitelja i njegova svijeta.

Evo toga teksta: „Oče naš, koji si protjeran na nebo – Tvoje ime je obeščašćeno. / Sva tvoja dobra je zlorabljena. / Tvoja volja je pogazena. / Tvoja ljubav osramočena. Na nebu si slavljen, ali na zemlji zadavljen. / Naš kruh će nam se upljesniviti, jer nas naša krivica davi i jer na zemlji nema nikoga osim grješnika. / Jer svi smo grješni. / Mi nismo samo podlegli napasti, nego smo je javno i besramno njegovali. / A zlo je neograničeno. / Hoće li Ti otkupljenje još uopće uspjeti? – Oče, molit ću za to! / Tako neka bude! / Amen!“

Završetak ove britke kritike stanja današnjeg svijeta u odnosu na Boga posve je u duhu Gospinih poruka. Autor se ne zadovoljava samo nemilosrdnim razotkrivanjem stanja

svijeta, već obećava svoju molitvu za taj i takav svijet. To je sadržaj i najvećeg broja Gospinih poruka. Nije to samo podsjećanje da se svijet nalazi u grijehu i zato bez mira, već opetovan poziv na molitvu i žrtvu za spas svijeta (poruke 25. 3. 88.; 25. 11. 90.; 25. 3. 94.). Upozoravajući na opasnu budućnost svijeta bez Boga (25. 1. 97.), Gospa podsjeća da je *svijetu potrebno ozdravljenje vjere u Boga Stvoritelja* (25. 3. 97.).

Sveti se ime tvoje

Prva izgovorena želja molitelja Očenaša odnosi se na ime Božje. To ima snažno uporište u Bibliji, gdje ime odražava bit osobe. Bog sam objavljuje Mojsiju svoje ime Jahve, koje znači: „Ja sam koji jesam“ (Izl 3,13). Budući da je ime Božje sveto, Izraelci ga ne smiju oskrvnjivati (Lev 22,32). Zato druga zapovijed Dekaloga glasi: *Ne izgovaraj uzalud ime Jahve, Boga svoga, jer Jahve ne oprašta onome koji uzalud izgovara ime njegovo* (Izl 20,7). Na tome se temeljila svijest toga naroda da je poslan i drugim narodima objaviti ime Božje i njegovu svetost.

A budući da nije bilo tako, Bog se grozi po proroku Ezekijelu i obećava: *Ja ću posvetiti ime svoje veliko koje vi oskrvnoste posred naroda* (Ez 36,23). Sažimajući svoje poslanje u veličanstvenu molitvu Ocu, Isus kaže da je *objavio ime tvoje ljudima koje si mi dao iz svijeta* (Iv 17,6). Tako se i kršćanin, svaki put kad moli „sveti se ime tvoje“, aktivno uključuje u djelo spasenja koje je Isus započeo, a koje traje do njegova ponovnog dolaska. Bogohulna psovka posvemašnja je i užasna suprotnost tomu. To nije samo gruba riječ ili znak nekulture, kako se često kaže, već znak da je psovač u ratu s Bogom. Njemu Bog nije više svetinja, on ga se na najdrskiji način odriče. Psovači se često pravdaju da psuju samo u ljutnji, nesvesno. Po toj logici svi bi ljudi morali psovati, jer svi su podložni ljutnji i nitko je ne može izbjeći. Psovka je posljedica zanemarene molitve i života s Bogom. Zato se nju i može pobijediti samo ustrajnom molitvom. U tom smislu Gospa je majčinski blago, a ipak jasno i odlučno, uputila sljedeću poruku: *Draga djeco! Danas vas pozivam da slavite Boga i da ime Božje bude sveto u vašim srcima i životu... obnovite molitvu u svojim obiteljima i srce će vaše slaviti sveto ime Božje i raj će zavladati u vašim srcima* (25. 5. 97.). Gdje se u obitelji moli, tu se ime Božje slavi i sveti. Bez molitve ostaje duhovna pustoš koja rađa psovkom.

Dođi kraljevstvo tvoje

Upadno je da Stari zavjet izbjegava Boga zvatati kraljem. To je zato da se sačuva Božja uzvišenost i svetost u odnosu na zemaljske kraljeve, koji najčešće nisu sveti. Iako se Jahvina vlast nad njegovim narodom izražava glagolom kraljevati, ona je posve drukčija od onog kako zemaljski kraljevi vladaju nad svojim podani-

cima. Sve značajke Božje vlasti psalmist je sažeo u jednu rečenicu: *Dobrostitv je Jahve i pravedan, pun sućuti je Bog naš* (Ps 116,5). Takva slika Boga snažno obilježava Isusov nastup koji je Marko sažeo u dvije kratke, jezgrovite i snažne rečenice od kojih prva govori o Božjem djelovanju, a druga poziva čovjeka da na to odgovori: *Ispunilo se vrijeme, blizu je kraljevstvo Božje. Obratite se i vjerujte u Radosnu vijest* (Mk 1,15). Riječ je o novoj Božjoj stvarnosti u kojoj Isus računa s čovjekom kojega zato poziva na obraćenje. Isus nije govorio ni o kakvoj društvenoj reformi niti je pozivao mase da zbace dotadašnje oblike vlasti, već je želio obraćenjem čovjekova srca stvoriti nove odnose među ljudima u kojima će dominirati ljubav i praštanje, a vlast postati oblik služenja. Samo tako se može pobijediti grijeh i zlo u svijetu.

Gospa ima isti cilj kad poziva: *Draga djeco! I dalje su mi potrebne vaše molitve. Pitajte se: zašto ovolike molitve? Okrenite se, draga djeco, i vidjet ćete koliki je grijeh zavladao ovom zemljom. Zato molite Isusa da pobijedi* (13. 9. 84.). A Isus i danas pobjeđuje samo po onima koji se odluče za ljubav (20. 11. 86.; 25. 7. 88.), u čijim srcima Bog zavladava po njihovu obraćenju (25. 8. 89.), koji će moći *shvatiti veličinu i važnost mira u vašim srcima. Tako ćete moći širiti mir iz vaših srdaca u čitav svijet* (25. 12. 90.).

Budi volja tvoja

Ljudi koji nisu dovoljno poučeni u vjeri i koji nisu zahvaćeni Evanđeljem, s ovim zazivom imaju stanovitih poteškoća. Navikli moliti samo za svoje, često površne i sebične potrebe, ti ljudi se pitaju: Kako ću svoju sudbinu prepustiti Bogu? Tada on može raditi sa mnom što hoće. Jedan duhovni pisac opisuje susret s jednom mladom djevojkom koja mu je otvoreno rekla da ne može moliti Očenaš zbog jedne rečenice. Dok ju je on začuđeno gledao, nastavila je: Da, ne mogu reći: Budi volja tvoja! Na njegovo pitanje, zašto, odgovorila je: Onda on može sa mnom raditi što hoće.

Je li doista tako? Pavao poručuje Solunjanima: *Ovo je naime, volja Božja: vaše posvećenje* (1 Sol 4,3). A to znači da je zaziv „budi volja tvoja“ logičan nastavak prethodnog: „dođi kraljevstvo tvoje“. Iz toga jasno proizlazi da nam Bog želi bolje nego mi sami sebi, jer se često gubimo u nebitnim, a katkad i za naše spasenje pogubnim stvarima. U tome se očituje je li nam Bog doista na prvome mjestu. S tim pitanjem Gospa je uvjerljivo povezala pitanje vršenja njegove volje, svakidašnjeg čovjekova obraćenja i molitve kao sredstava do toga: *Dječice, kad je Bog na prvome mjestu, onda ćete u svemu što činite tražiti volju Božju. Tako će vam vaše svakidašnje obraćenje postati lakše...Obraćenje će vam biti svakidašnja zadaća koju ćete s radošću obavljati* (25. 4. 96.).

Snimio Franjo Sušac

Gospina ukazanja ražaraju život po idealima Evandjelja

Gospa ovdje promiče autentičnu katoličku duhovnost – svetost, i autentična sredstva za njezino postizanje. Time je ona brana mlakoj i lažnoj duhovnosti, koja sve agresivnije prodire i u našu Crkvu. Svetačka je duhovnost ona koja mijenja srce i život. I upravo ta duhovnost vrije u Međugorju.

Priredio Krešo Šego

Govoreći iz vlastitog iskustva, koliko su današnjem svećeniku bitna ukazanja Kraljice Mira?

Ukazanja u Međugorju neizmerno su bitna jer su, vjerujem, autentičan Božji zahvat u naš narod i u cijeli svijet. A svaki Božji zahvat po sebi je bitan. Stoga, kako god je jako opasno prihvatiti lažno ukazanje kao pravo, tako je pogubno i ne prepoznati Božji pohod, pa (ne) svjesno gasiti Duha Božjega.

Poruke Kraljice Mira, naravno, ne nose ništa bitno novo; one su milosni poticaj da obnovimo svoj sakramentalni i krjeposni život, život po Evandelju, život djelotvorne ljubavi.

Još uvijek se može čuti da poruke u smislu objave nisu ništa novo. Naravno da nisu i da to ne trebaju ni biti, zato jer je u Evandelju, odnosno u Objavi, sve bitno već rečeno. No, poruka Međugorja ipak donosi nešto novo, a to je mi-

lost koju šalje Bog po Majci Mariji. Milost da se Evandjelje živi, da se primijeni u životu, da se Evandjelje svjedoči, a to je upravo ono što danas nedostaje Crkvi. Nedostaje obraćenja i posvećenja. Preslabo se širi Kraljevstvo Božje preko nas kao sredstava Božje ljubavi. Zbog ljudskog čimbenika Radosna se vijest ne širi dovoljno brzo u kvantitativnom smislu, a još slabije zahvaća nutrinu i mijenja život vjernika osobno u kvalitativnom smislu.

Drugim riječima, u Međugorju mora da je prisutna posebno sveta Osoba koja povećava plodnost Radosne vijesti, plodnost primanja sakramenata među ljudima i preobrazbe u ljudima. Jer, sva se tajna Međugorja svodi na plodove koji se ne mogu ničim objasniti osim prisutnošću posebno svete Osobe. Iako se svagdje ispovijeda, propovijeda i misi, nigdje u tolikom broju i toliko plodno kao ovdje.

U Međugorju se osjeća snažna otvorenost prema milosti?

To možemo usporediti s ulogom svećenika koji svojom svetošću, stanjem svoje duše, ne utječe na valjanost sakramenata, ali na plodnost itekako mnogo utječe. Ili, kako kaže blaženi Ivan Pavao II.: „Zacijelo, obraćenje ostaje tajna srdaca, slobodnih u svojoj odluci, i tajna milosti Božje. Svojom službom svećenik ne može drugo doli osvijetliti osobe, voditi ih do ispovjedaonice te im udijeliti sakramente. Ti su sakramenti čini Krista čija učinkovitost nije umanjena nesavršenošću i nedostojnošću službenika. Ali rezultat ovisi i o raspoloženju onoga tko ih prima, a on je umnogome potaknut osobnom svetošću svećenika, njegovim dokazanim svjedočanstvom, kao i tajanstvenom razmjenom zasluga u zajedništvu svetih. Sveti je Pavao rekao: 'Dopunjam što nedostaje mukama Kristovim, za Tijelo njegovo, za Crkvu' (Kol 1,24).“

Naša svetost utječe na otvorenost ljudi prema Radosnoj vijesti i prema sakramentima, ali po milosti koju nosimo u svojoj nutрини, u svome srcu, a ne po tome što bismo se pravili svetima i pobožnima. Tako i u slučaju Međugorja – ne može se dogoditi tako blagotvoran utjecaj na srca ljudi da se obraćaju i krenu uskim putem svetosti, da budu dostupni, otvoreniji za Boga samo zato što bi netko izmislio priču o ukazanju. To je nemoguće. Otvorenost za Boga, događa se isključivo po milosti, odnosno, otvaranje ljudskih srdaca u tako velikoj mjeri događa se po velikoj milosti koju Bog daruje po nekoj Osobi, u ovom slučaju po Gospi. Dakle, ne može biti tako mnogo plodova, promjena života ljudi na temelju pobožnih priča o svetoj Osobi, nego samo po prisutnosti svete Osobe kao Božjeg sredstva. Lažne priče ne mogu dovesti do obraćenja, to može samo milost koju Osoba nosi u svome srcu.

U Međugorju su „rezultati“ tako zapanjujući zato što je snažno prisutan Netko tko nadopunja mukama Kristovim, Netko tko nije Spasitelj ali tko otvara srca za Spasitelja, tko

priprema srca za Spasitelja, Netko tko uči ljude kako surađivati s milošću Božjom i trajno rasti u ljubavi prema Bogu i prema čovjeku. Neobjašnjiva je ta otvorenost ljudi za obraćenje i posvećenje upravo u Međugorju, jer su sakramenti i sakramentalni život, kao praksa i mogućnost, prisutni svagdje u svijetu, ali nigdje takve disponiranosti ljudi za čin obraćenja i hod putem posvećenja.

Gospa ovdje promiče autentičnu katoličku duhovnost – svetost, i autentična sredstva za njezino postizanje. Time je ona brana mlakoj i lažnoj duhovnosti, koja sve agresivnije prodire i u našu Crkvu. Svetačka je duhovnost ona koja mijenja srce i život. I upravo ta duhovnost vrije u Međugorju. Promiče je Marija i milošću Božjom ostvaruje. Stoga je Međugorje mjesto obraćenja i posvećenja, jer je iskustvo prave katoličke duhovnosti i škola svetosti.

Tijekom prošle godine u župi Međugorje svete su Mise suslavila 41.094 svećenika iz cijeloga svijeta. Što nam to govori?

Broj od preko 41.000 svećenika za godinu dana govori da se poruka Kraljice Mira širi i u srcima i po srcima svećenika. Prihvatanje poruke od svećenika ima posebnu težinu jer je riječ o onima koji vrše pastirsku službu u Katoličkoj Crkvi.

Toľiki broj svećenika u samo jednoj godini zapravo je najveći plod. Jer, milost koju primi i prihvati svećeničko srce najviše se umnaža, s obzirom na to da je tim svećenicima povjerenost mnoštvo ljudi.

S druge strane, taj broj svećenika još uvijek je mali u odnosu na ukupan broj svećenika u svijetu. Osobito je malo hrvatskih svećenika, s obzirom na to da se to događa u našem narodu i da nam je prostorno tako blizu. Jer, nema jednostavnijeg i učinkovitijeg načina duhovne obnove svećenika od hodočašća u jedno tako živo, duhovno živo mjesto kao što je Međugorje. I za svećenika i za svakog vjernika.

Povijest se ponavlja

Redovito sudjelujete na godišnjem Međunarodnom seminaru za svećenike u Međugorju. Kada ste sudjelovali prvi put i što Vas motivira da stalno dolazite? Ukratko, plodovi toga seminara za svećenike?

Prvi sam put kao svećenik sudjelovao 2003. godine i od tada dolazim svake godine. Prije svega radi onog jedinstvenog, redovitog molitvenog programa u Međugorju i jedinstvenog ozračja koje otvara srce i čini ga raspoloživim za Boga i milost.

Nas svećenike iznutra obnavlja taj uobičajeni molitveni ritam u Međugorju, koji je oko-

snica svećeničkog seminara i ostavlja doista dobre plodove u srcu svih svećenika.

Po mome dubokom uvjerenju, u Međugorju se kroz seminare treba promicati i širiti izvorna, svetačka duhovnost Katoličke Crkve. Ona duhovnost koja je neizmerno blago naše Crkve i svih nas, koju promiče Sveti Otac i koju, naposljetku, promiče i širi Majka Božja u Međugorju.

Duhovnost naših slugu Božjih, blaženika i svetaca zahtjevna je, ali i uvijek suvremena. To je autentična duhovnost po kojoj Bog mijenja srce. Sadašnji papa toľiko je promiče i širi.

Na koji način pratite poruke Kraljice Mira i što Vam one znače? Po Vašem iskustvu, što znače današnjem vjerniku?

Poruke Kraljice Mira pratim uglavnom preko *Glasnika mira* i interneta. One su uvijek poticaj za život po Evandelju i za vjernost vlastitom poslanju.

Onomu koji želi sagledati svoj život iskreno i istinoljubivo, Gospine su poruke od velike pomoći. Svrha je Gospinih riječi da me potaknu tražiti istinu o svome životu i da mi pomognu učiniti to na ispravan način. Gospa u Međugorju nudi sredstva za promjenu vlastitog života. Drugim riječima, Gospine poruke u Međugorju pomažu nam utvrditi na kojem smo to putu i u kojoj mjeri, odnosno jesmo li na uskom putu svetosti ili na širokom putu egoizma i propasti. Majka nam nudi Božju i svoju pomoć da krenemo pravim putem, nudeći nam ujedno i sredstva za čvrst i uravnotežen hod njime.

S jedne strane govori se o hlađenju vjere, o praznim crkvama, o neživljenju sakramenata, a u Međugorju smo svjedoci iz dana u dan, i to najvećim dijelom godinje, sudjelovanja mnoštva vjernika u molitveno-liturgijskom programu ...

Međugorje je, vjerujem, zahvat Neba u naše vrijeme, kojim se ostvaruju dva cilja.

Prvo, obnavlja se žar za život po Evandelju. To je uvijek dar koji donose takva mjesta, takvi Božji zahvati.

Otvaranje ljudskog srca za Radosnu vijest, trajno je misionarsko poslanje Crkve. To oduševljavanje drugih ljudi za Krista Spasitelja mi potpomažemo svojim svjedočanstvom.

Najbolji su svjedoci oni, koji sve daju za to svjedočanstvo, pa i sam život. To su mučenici i sveci općenito. Ovdje tu ulogu otvaranja ljudskog srca za Radosnu vijest Krista Spasitelja vrši najbolji Svjedok Božje ljubavi u ljudskoj povijesti – Blažena Djevica Marija.

Drugo, sveta Misa, molitva krunice, klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu, ve-

Nastavak na 18. str.

Mirjana Dragićević-Soldo (1.)

Hvaljen Isus i Marija! Drago mi je i sretna sam što smo se ova-ko okupili da proslavimo Gospu i da joj pomognemo učiniti ono, što ona želi, što je njezin plan ovdje u Međugorju.

Za mene je danas poseban dan. Svi vi koji ste bili jutros sa mnom znate da je Majka jutros bila s nama i da nas je blagoslovila svojim majčinskim blagoslovom i ponovno nam dala jednu poruku, ponovno nam rekla na koji način trebamo živjeti da bismo prihvatili njezina Sina, i da bismo njezina Sina stavili na mjesto koje zaslužuje.

„Draga djeco, došla sam k vama raširenih ruku da vas sve uzmem u svoj zagrljaj, pod svoj plašt. Ne mogu to učiniti dok je vaše srce ispunjeno lažnim sjajem i lažnim idolima. Očistite ga i dopustite mojim anđelima da zapjevaju u njemu. Tada ću vas i ja uzeti pod svoj plašt i dati vam svoga Sina, istinski mir i sreću. Ne čekajte, djeco moja. Hvala vam.“

Gospa kaže jutros, dopustite mojim anđelima da zapjevaju u našem srcu. Ja vas pozivam, dopustite to njezinim anđelima, otvorite svoje srce i primite ljubav koju nam ona želi dati, jer moje je osobno vjerovanje da tko god dođe u Međugorje, dođe jer ga je ona pozvala, jer ga ona treba.

Svibanj

„Rascvjetalj svibanj je čaran. I za grublje oko cvijet je privlačan. Kad dođu vjetrovi i počnu raznositi latice, čovjek čisto požali što se cvijet osipa. No, što bi bilo kad bi vrijeme stalo na svibnju i život se zaustavio na cvjetanju? Cvijet opaja oko, ali ne može nahraniti usta...

Rascvjetalj svibanj je lijep. I blistava vjera je čarna. No, cvijet treba donijeti plod i vjera roditi djelima“ (Ivan Golub).

Priredio fra Marinko Šakota

Isus o prirodi kao znaku i putokazu

„Zato vam kažem: Ne budite zabrinuti za život svoj: što ćete jesti, što ćete piti; ni za tijelo svoje: u što ćete se obući. Zar život nije vredniji od jela i tijelo od odijela? Pogledajte ptice nebeske! Ne siju, ne žanju niti sabiru u žitnice, pa ipak ih hrani vaš nebeski Otac. Zar niste vi vredniji od njih? A tko od vas zabrinutostću može svome stasu dodati jedan lakat? I za odijelo što ste zabrinuti? Promotrite poljske ljiljane, kako rastu! Ne muče se niti predur. A kažem vam: ni Salomon se u svojoj slavi ne zaodjenu kao jedan od njih. Pa ako travu poljsku, koja danas jest a sutra se u peč baca, Bog tako odijeva, ne će li još više vas, malo vjerni?“ (Mt 6, 25-30).

„Pristupe k njemu farizeji i saduceji. Iskušavajući ga, zatraže da im pokaže kakav znak s neba. On im odgovori: Uvečer govori: 'Bit će vedro, nebo se žari.' A ujutro: 'Danas će nevrijeme, nebo se tamno zacrvnjelo.' Lice neba znadete rasuditi, a znakove vremena ne znate“ (Mt 16, 1-3).

Kraljica Mira o prirodi kao budilici i smjerokazu

„Vidite, dječice, kako se priroda otvara i daje život i plod, tako i ja vas pozivam na život s Bogom i potpuno predanje njemu“ (25. 5. 1989.).

„Ja sam s vama, iako toga niste svjesni... Bog vas želi spasiti i šalje vam poruke preko ljudi, prirode i mnogih stvari koje vam mogu samo pomoći da shvatite da trebate mijenjati smjer svoga života“ (25. 3. 1990.).

„Danas vas sve pozivam da probudite vaša srca za ljubav. Idite u prirodu i gledajte kako se priroda budi i bit će vam pomoć da otvorite vaša srca prema ljubavi Boga Stvoritelja“ (25. 3. 1994.).

„Danas vas pozivam da pođete u prirodu, jer ćete tamo susresti Boga Stvoritelja“ (25. 10. 1995.).

„I danas vas pozivam da u bojama prirode slavite Boga Stvoritelja. On vam govori i preko najmanjega cvijeta o svojoj ljepoti i dubini ljubavi kojom vas je stvorio. Dječice,

nek vam molitva izvire iz srca kao svježa voda na izvoru. Neka vam pšenična polja govore o milosrđu Božjem prema svakom stvorenju“ (25. 8. 1999.).

Učimo od prirode

Jednoga dana dođe ljudi k osamljenu redovniku. Upitaše ga: „Koji je smisao tvoga života u šutnji?“ Redovnik bijaše upravo zaposlen zahvaćanjem vode iz duboka studenca. Reče svojim posjetiteljima: „Pogledajte u studenac! Što vidite?“ Ljudi su gledali u dubok studenac. „Ne vidimo ništa“, rekoše. Nakon kratkog vremena pozove pustinjač opet svoje posjetitelje: „Gledajte u studenac! Što vidite?“ Ljudi su opet gledali dolje. „Vidimo sebe!“ Redovnik reče: „Gledajte, kad sam malo prije zahvaćao vodu, ona se uzburkala. Sada je voda mirna. To je iskustvo tišine: Vidiš samoga sebe!“

Mi smo se toliko navikli na buku da nas uznemiruje samo tišina (Moravia).

Nije Bog taj koji šuti, nego sam ja onaj koji ne čuje!

„Njegova (Božja) prva riječ nije sadržana u Sv. pismu, nego je izrečena i postala sve-mirom. Stoga su sva stvorenja zajedno i svako stvorenje pojedinačno prva riječ Božja... Svaki cvijet, svaki plod, svaka jesenska boja, sunce i kiša, snijeg i led, svjetlo i tama, svaki prirodni zakon i svako ljudsko biće nije ništa drugo nego Božji govor.“ (fra Slavko Barbarić).

Ako je Bog daleko (od tebe), da se nisi možda ti udaljio?

K'o palma cvate pravednik (Ps 92, 13).

Palma raste kao pravednik korijen svojih listova urasta u deblo listove predaje prolaznosti Pravednik cvate kao palma. (Ivan Golub) *Kao palma pravednik stalno nadrasta sebe...*

Nađeni Bog

Ne traži Boga mišlju, u praznini u kojoj se mislo, tamna sjenka, gubi
Uza te Bog je, uvijek u blizini
U stvarima oko tebe, u zvuku i muku

Bog ti je uvijek najbliži od svega
Diraš ga rukom, gledaš ga u boji neba
Bog ti se smiješi iz jednog dragog lica
i plaši te iz svake stvari: nema tajne

Ne pružaj mislo u praznu daljinu
Uza te Bog je. Otvori sva čula:
na tebe svjetlost s ljetnog neba pljušti
Bog oko tebe sja treperi miriše i šušta

A. B. Šimić

Krunica – „oruđe nepismenih“

Događaji i prizori iz Sv. pisma i iz života i iskustva svetaca redovito su motivi kojima su oslikani prozori europskih katedrala. Također ih nalazimo i na prozorima bezbrojnih drugih crkava. Te slike nazivane su Biblijom za siromahe – „Biblia pauperum“. Sve do konca 16. stoljeća većina ljudi nije znala ni čitati ni pisati – pismenost je bila privilegij plemstva i klera. K tomu, latinski jezik u bogoslužju Crkve većina nije razumjela.

Peter Modler

Propovijedi i neki oblici crkvenoga pjevanja većini su bili jedina mogućnost razumljiva sudjelovanja u liturgijskom i molitvenom životu.

U zapadnom kršćanstvu molitveni život oblikuju redovničke zajednice i ustanove. Skupine muškaraca ili žena imale su već dugu tradiciju molitve ili pjevanja 150 psalama Staroga zavjeta. Budući da su psalmi moljeni i pjevani na latinskom jeziku, za većinu ih je bilo ugodno slušati, no malo su od toga mogli razumjeti. Ipak, i bez poznavanja jezika dao se prepoznati njihov jasan ritam.

„Nepismeni“ kršćani, nazvani „illiterati“ (njih je i u samostanima bilo jako mnogo), započeli su sricati svoj molitveni ritam. Svaki put kad bi čuli da „pismeni“ započinju recitiranje ili pjevanje jednoga psalma započinjali bi moliti Zadravomariju: „Zdravo si, Marijo, među ženama, i blagoslovljen plod utrobe tvoje“. Tu jednostavnu molitvu znali su svi i za to nije bilo potrebno nikakvo znanje jezika.

Kad je nastala krunica, u kratko je vrijeme izrasla masa pismenih koji su prihvatili tu molitvu. Konačno jedna molitva za koju izobrazba nije igrala nikakvu ulogu! Krunica je postala molitva onih koji ni u snu nisu mogli posjedovati knjigu. Nikakvu ulogu nije imalo ni to je li netko muško ili žensko, ili koju službu obnaša u Crkvi. „Nikakav koncil, nikakva sinoda, nikakav papa ili biskup nisu oblikovali ili propisali molitvu krunice“ (Joachim kard. Meisner). Besklausna molitva krunice bila je nešto poput rane duhovne prethodnice demokratske jednakosti u duhovnosti Crkve.

Dok se Euharistija slavila samo na latinskom jeziku – a često se slavila u „tihim Misama“, čak i samo šapćući riječi obreda – oni koji nisu poznavali latinski samo su rijetko mogli razumjeti o čemu je riječ. Stariji još pamte kakav je tada bio osjećaj na Misi: nazočni i ne shvaćajući puno. Do konca 19. stoljeća, kad su tiskana prva džepna izdanja misnih obreda, vjernici su kroz mnoga stoljeća za vrijeme bogoslužja imali neke vrste paralelnog programa. U našim, hrvatskim krajevima svećenik je na početku Mise najavljavao molitve Očenaša i nakane na koje se moli. I dok se na oltaru slavila liturgija, oni su molili svoju krunicu. Događalo se i da je njihova molitva bila toliko glasna da je svećenik mo-

Kad je nastala krunica, u kratko je vrijeme izrasla masa pismenih koji su prihvatili tu molitvu.

rao upozoravati da se tiše moli. Godine 1809. generalni vikar biskupije Konstanz zabranio je glasno moljenje krunice za vrijeme Mise.

Tek liturgijskim pokretom i odlukama II. vatikanskog sabora, šezdesetih godina prošloga stoljeća, molitva krunice izgubila je svoju ulogu u slavljenju Euharistije. Mnogi su mislili da je time zauvijek prošlo vrijeme molitve krunice, što je bila prebrza i pogrešna procjena. Bila je prebrza i pogrešna jer se zaboravljalo na stoljetnu praksu molitve krunice izvan Mise – u svakidašnjem životu vjernika. Primjerice, u mnogobrojnim zanatskim obiteljima u kojima su radnici i učenici stanovili u istoj kući, molila se krunica. Jednako tako molila se i na selu, na većim ili manjim imanjima. Osim toga, postojala su i posebna vremena za molitvu krunice, primjerice nakon večere. Krunica se molila i za vrijeme rada – za vrijeme pranja ili oranja. Otajstva krunice znalo se napamet od malih nogu.

Tijekom stoljeća, u vjerničkome puku razvila se jedna vrsta kulture krunice, i stoga je razumljivo da ovaj vid molitvenog života nije izumro zbog reforme liturgije koju je donio Koncil. Premda je praksa molitve krunice u zapadnim zemljama pomalo zamrla, u svijetu je i te kako živa.

U biti, možda smo tek na početku njezina potpuno novoga razvoja. Možda smo u prilici vratiti se onom razumijevanju krunice koje je stekao veliki psiholog C. G. Jung: „Uzica (misli na krunicu) vodi iz podzemlja (tame, nereda, bezdana) u visinu, na svijetlo. Ona je životna nit povezana s životnim pravilima, okrenuta naprijed.“

(Gottes Rosen – Hinführung zu einem alten Gebet – priredio i preveo fra Ivan Landeka, st.)

Snimila Lidija Peris

▶ Nastavak s 15. str.

liki redovi pred ispovjedaonicama – to je autentična svetačka katolička duhovnost, jer ne samo da je potrebno obnoviti duhovnost, nego treba u svijetu obnoviti katoličku duhovnost. I ne samo katoličku, nego najbolju katoličku, autentičnu svetačku katoličku duhovnost.

Mi, u svoje vrijeme, moramo mnogo istančanije prepoznavati Božje djelovanje. Trebamo moliti za svjetlo Božje koje nam nedostaje. Jer, s jedne strane, kako ste rekli, uviđamo „hlađenje vjere“, „prazne crkve“, „neživljenje sakramenata“, iako se mi u Crkvi trudimo, borimo da se to popravi, a s druge strane Bog čuje naše vapaje i šalje nam pomoć, „intervenira“, suvereno i na svoj način, zahvaća u naš život i u našu povijest, što mi, nažalost, ne prepoznajemo. Tražimo od Boga, molimo, očekujemo, a kad se to dogodi, ne prepoznajemo to. Povijest se ponavlja.

Bitno je, mislim, bolje poznavati i istančanije osluškivati i prepoznavati Božje djelovanje, odnosno, bolje surađivati s Gospodinom. Nedostaje nam prije svega svjetla, zato što nam nedostaje poniznosti koja je svjetlo, ali jednako tako nedostaje nam i kompetencija. Odnosno, za cjelovitu i kompetentnu prosudbu ovakvih pojava potrebno je ispuniti i neke uvjete:

a) potrebno je određeno teološko znanje, odnosno teološko obrazovanje

b) potrebno je poznavanje područja tzv. privatnih objava, odnosno Gospinih ukazanja

c) potrebno je bez predrasuda poznavati samo Međugorje, odnosno sve ono što je vezano za ukazanja u Međugorju

d) potrebna je poniznost, odnosno ponizna molitva za Božje svjetlo, bez kojega ni ova prva tri uvjeta nisu dostatna.

Brojni su primjeri, kroz povijest, izgradnje i obnove Crkve preko Gospinih ukazanja. To ne vrjednovati i ne razumjeti, prava je tragedija. Između brojnih dostatno je spomenuti ukazanje Gospe Guadalupске u Meksiku.

U Vašoj se župi Glasnik mira dosta čita. Prakticirate li međugorski molitveni program sa svojim vjernicima?

Da, u našoj se župi redovito čita *Glasnik mira*. Molitveni je program svakodnevno sljedeći: prvo sveta krunica, onda sveta Misa, a poslije Mise zahvala (sedam Očenaša i Vjerovanje). Klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu je od 21 do 22 sata. Četvrtkom (s četvrtka na petak), evo već sedmu godinu, cjelonočno je klanjanje u ovoj župi.

Fra Ljudevit Colini iz Castelplanija (1830. – 1874.)

Fra Ljudevit je rođen 1830. u Castelplaniju kod Ancone. Već godine 1845. pristupa Franjevačkom redu i oblači habit u Porcijunkuli, središnjoj crkvi Reda posvećenoj Gospi. Za svećenika je zaređen 1855., a nakon toga podučava filozofiju i teologiju u Bologni.

fra Miljenko Šteko

Blažena Djevica Marija – savršenstvo stvorenja

Na Prvome vatikanskom saboru fra Ljudevit sudjeluje kao teolog savjetnik biskupa Bernardina Trionfettija te tu, u Rimu, i umire 1874. Napisao je nekoliko djela, a nama je tematski osobito zanimljiva njegova mariologija. Mnogi se teolozi slažu da je upravo fra Ljudevit napisao najsustavniju mariologiju u devetnaestome stoljeću, sa znakovitim naslovom – *Maria nel Consiglio dell'Eterno* – djelo napisano u četiri sveska i na gotovo dvije tisuće stranica. Slijedom škotističke misli, fra Ljudevit započinje mariološke teze božanskom isplaniranošću, Božjim planom koji dijeli u četiri etape: Priprava, Izvršenje, Očuvanje te Dovođenje.

Priprava. Objava, naime, uči da je sve stvaranje duboki Božji plan, *ad extra*, a u središtu mu je utjelovljenje Riječi. Stoga fra Ljudevit navodi riječi sv. Ivana: „Navješćujemo vam život vječni, koji bijaše kod Oca i pokazao se nama: što smo vidjeli i čuli navješćujemo vama, da i vi imate s nama zajedništvo, a zajedništvo naše je s Ocem i sa Sinom njegovim Isusom Kristom“ (1 Iv 1, 2-3). Sama Riječ, Isus Krist, daje smisao i značaj čitavome stvaranju. Svako stvorenje bijaše u Božjem promislu i prije samog stvaranja. Stvaranje, kako ga tumači fra Ljudevit, Božji je čin kojim On, na neki način, stvorenje u ljubavi udaljava od sebe, iz svoga promisla, dajući mu jedincatost postojanja, a put mu je opet po istome dubokom promislu. Ta promisao postaje nit vodiča stvorenja. Za Blaženu Djevicu je, opet, sve posebno, jer je ona savršenstvo stvorenja. Taj Marijin izbor i predodređenost da bude majkom utjelovljene Riječi, postaje ključ po kojem se iščitava Marijin put, odnosno njezino poslanje. A taj ključ, s druge strane, neodvojiv je od promisla utjelovljenja Vječne Riječi Očeve. Fra Ljudevit prelistava čitavu povijest spasenja, polazeći od Adama i Eve pa do Navještenja, i nanovo iščitava mariologiju u svje-

tlu utjelovljene Riječi.

Bog, koji po Riječi sve stvara, pruža, na neki način, trajno svjedočanstvo o sebi. A praroditeljima je otkrio i samog sebe. Nakon njihova pada, slijedi opet nada u spasenje. Slijedi Abrahamov poziv po kojem će ga učiniti velikim narodom. Onda je narod, nakon patrijarha, po Mojsiju i prorocima davao svjetlo kako bi sve više upoznao Stvoritelja, Boga živoga, te iščekivao obećanoga Spasitelja. Sve to bijaše priprava događaja Navještenja, po kojemu Isus Krist, utjelovljena Riječ, dovršava spasiteljsko djelo koje mu

je povjerio Otac. Nakon podrobno opisanih biblijskih stvarnosti priprave Utjelovljenja, fra Ljudevit prelazi na novu tematsku cjelinu Izvršenja.

Nukleus sigurnosti čitava stvorenja

Izvršenje fra Ljudevit predstavlja kroz Marijin dolazak na ovaj svijet, te potom opisuju sve događaje Marijina života u svjetlu središnjega događaja Otkupljenja. Bog je, naime, od vječnosti izabrao da majka njegova Sina bude kći Izraela, Marija. Predodređena majka prije utjelovljenja dala je u slobodi pristanak. Zanimljive su ovdje usporedbe o prvoj ženi Evi, koja svojim pristankom u slobodi daje smrt, i Mariji, novoj ženi, koja u svojoj slobodi pristankom daje život. Poseban naglasak fra Ljudevit stavlja na ondašnje svježe dogmatske postavke o Bezgrješnome Začecu (Pijo IX. 1854.) po kojima je Preblažena Djevica Marija u prvom trenutku svoga začeca, jedinstvenom milošću i povlasticom svemogućega Boga, u predviđanju zasluga Isusa Krista Spasitelja ljudskog roda, bila očuvana od svake ljage istočnoga grijeha. Marijin život obasjan je njezinim odgovorom: „Evo službenice Gospodnje; neka mi bude po tvojoj riječi!“ (Lk 1,37-38). Svi tijekovi i životne staze nose pečat ovoga pristanka Božjoj Ri-

Marijin odnos prema Crkvi fra Ljudevit ne odvaja od njezina jedinstva s Kristom, štoviše, to mu je središte i opravdanje.

ječ, po kojoj se službenica Gospodnja potpuno posvećuje osobi i djelu svoga Sina. U ovome dijelu svoga promišljanja Colini se usmjerava i na Crkvu kojoj je Marija pripravila put kroz vrijeme, sama kročeći uz svoga Sina do Kalvarije, pa onda s Njim u slavi nakon Uznesenja.

Crkva je središnja točka fra Ljudevitova promišljanja o *Očuvanju*.

Koristeći obilno predodžbe i slike kojima se u Starome zavjetu objavljuje Kraljevstvo, tako i fra Ljudevit nutarnju narav Crkve očituje različitim predodžbama i slikama. Marija koja bdije s Crkvom moliteljicom sada predstavlja nukleus sigurnosti čitava stvorenja.

Marijin odnos prema Crkvi fra Ljudevit ne odvaja od njezina jedinstva s Kristom, štoviše, to mu je središte i opravdanje. A događaj s Kalvarije po kojem sam Krist Isus, dok na križu umire, Mariji pred učenicom izgovara riječi: “Ženo, evo ti sina” (Iv 19,26-27), Mariji daje novo poslanje za Crkvu.

Zajedništvo Krista i Marije – odgovor na sva ljudska očekivanja

Svršetak plana Božje providnosti, kako ga opisuju fra Ljudevit, sastoji se u odnosima Marije i stvorenja, Marije i pročišćenja do pobjedonosne stvarnosti Crkve.

Upravo preko ovih različitih etapa Colini predstavlja Marijinu misiju, poslanje koje ona u slobodi prihvaća. Prihvaća, naime, poziv da bude majkom Riječi vječnoga Oca. To majčinstvo je ujedinjuje s Riječju, sa Sinom, do te mjere da postaje sudionicom svih odnosa u planu Otkupljenja. A to je normalno, pojašnjava fra Ljudevit, jer je Božji plan jedan i jedincat, te mu služe i Majka i Sin, svatko na svoj jedinstven način. Budući da je dvoje praroditelja donijelo na ovaj svijet grijeh, nova stvarnost u Majci i Sinu donosi obilje milosti.

No, da ne bi čitatelj stvari poistovjetio, ovaj franjevački mariolog podsjeća na poznate škotističke kristološke smjernice franjevačke škole. K tome, razjašnjava i red naravi i nadnaravi Utjelovljenja. Veliki dio ovoga poglavlja predstavlja i pojam Marijina suotkupiteljskoga poslanja i nazivlja.

Bože, Oče svemogući

Bože, Oče svemogući, u ime Tvoga Sina Isusa Krista ponizno Te molimo, daj nam milost neprestane molitve da Te u svemu i uvijek susretne i u Tebi ostanemo.

Otkloni od nas sebičnost i oholost i sve što nas udaljuje od Tebe da Ti tako uvijek budemo blizu. Snagom svojega svetoga Duha otvori naše srce da primimo sve darove Tvoje ljubavi i da ih mogne drugima svjedočeći radosno darivati, da tako postanemo svjedoci Tvojega mira i ljubavi.

Blagoslovi i vrati u svoju blizinu sve one koji su se iz bilo kojih razloga udaljili od Tebe.

Blagoslovi Papu, sve biskupe i svećenike, sve roditelje i odgojitelje da svojim životom pomognu onima koje si im u svojoj ljubavi povjerio, da Ti se otvore i da ostanu u Tvojoj blizini.

Svojom ljubavlju budi blizu, Oče, svima koji se sada osjećaju ostavljenima, odbačenima i zaboravljenima. Budi blizu bolesnima i nemoćnima po svome Sinu, koji je došao spasiti svijet i voditi nas putem mira i spasenja. Tako neka bude. Amen!

fra Slavko Barbarić

Zanimljive su i postavke kojima fra Ljudevit želi pokazati važnost Marije kao žene, te stvarnost muškarca i žene kao forme čovječanstva od iskona. Ovdje se nadovezuju i promišljanja o Mariji kao onoj koja postaje su-uzrokom samoga stvaranja. Naime, u Božjemu promislu, glede predodređenosti Sina, i Marija je bila nazočna kao ona koja će u svoje krilo primiti Sina. Da bi sve približio čitatelju, fra Ljudevit ovdje obilno navodi biblijske rečenice Staroga zavjeta i sve obasjava svjetlom ranije postavljenih postulata.

U tom duhu, Colini upravo u zajedništvu Krista i Marije vidi odgovor na sva ljudska očekivanja, sva nadanja i prošnje... Imajući u vidu vrijeme u kojem Colini piše, čitatelja ne će začuditi mnogo apologetskih stranica u ovome djelu. U svakom slučaju, ovo je snažan doprinos franjevačkoj mariološkoj i marijanskoj literaturi, misli i pobožnosti.

Travanj u Međugorju

Snimili: Stipe Čavar, Foto Dani, Lidija Paris i Franjo Sušac

“I vodit će te kamo ti ne bi htio” – 85 godina pape Benedikta XVI.

Šesnaesti travnja Papa je proslavio svoj 85. rođendan. Nadnevak je bio posebna prigoda i razlog za zahvalnost. Zahvalnost Bogu i Nebu za ovoga Papu. Mnogi su svoje čestitke, svoje molitve i misli uputili prema Rimu, ali na kraju svega ostaje ne pljesak, klicanje, odobravanje, ne velike riječi, nego koliko i u kojoj mjeri prihvaćamo riječi i smjernice Svetoga Oca, kao Crkva i kao pojedinci-vjernici. U kojoj mjeri djelujemo dosljedno, svjedočanski? Ovaj Papa ima što reći i Crkvi, i svakomu vjerniku kao i cijelom svijetu. Svejedno govori li u njemačkom parlamentu, Hrvatskom narodnom kazalištu, u Meksiku, na Trgu revolucije u Kubi ili pred academicima u Parizu.

fra Tomislav Pervan

Čovjek se pita kako može taj osamdesetpetogodišnjak ovladavati silnim teretom svoje službe. Već sami fizički naponi koje taj slabšašni Bavarac uzima na svoja pleća izazivaju divljenje. Međutim, za njega kao Petrova nasljednika vrijede drukčija pravila. Papi nije do slave i pljeska u medijima, njemu je drugo na umu. Njegovo je biti navjestitelj Isusa Krista. Pronositi ime i poruku Isusa Krista u svijetu. *Ja o meni ako ne navijestam Radosnu vijest*, uzviknuo je Pavao Korinćanima. Papina je trajna nakana upoznavati i sprijeteljiti ljude s Isusom Kristom, produbiti vjeru, obnoviti Crkvu. Prihvatimo li to, bit će to s naše strane najljepši rođendanski dar Svetomu Ocu.

Osobni susret s Isusom Kristom – nalog za cijelu Crkvu

Nad ovim pontifikatom imamo ispisane masnim slovima riječi ‘obnova’ te ‘reevangelizacija’ nekada kršćanskih područja i zemalja. Papi je na srcu da produbimo vjeru, da se Crkva, svim krizama unatoč, posveti svomu izvornom poslanju u svijetu. Obnova se mora dogoditi iznutra prema vani, i samo iz obnovljene vjere u srcu mogu izrasti inicijative kao smjerokazi za budućnost. U svemu je odlučan osobni susret s Isusom Kristom. To je poticaj i nalog za cijelu Crkvu, od prvoga uskrsnoga jutra.

Obnova treba vjerodostojnosti; potrebno je skidanje suvišnih svjetovnih balasta da bi uspjela reforma Crkve. Upravo je život prvih kršćana u ranoj Crkvi bio odlučni čimbenik i onaj magnet koji je budio zanimanje za novi Put, za vjeru u Krista Isusa. Danas imamo na djelu obrnut proces. Upravo je život tzv. vjernika nerijetko protupromidžba, nerijetko naš život guši radost u svijetu, uzi-

ma snagu navještaju. Papi nije do drugorzrednih tema u Crkvi, nego do toga da našim riječima odgovaraju djela vjere i ljubavi u nadi. Veliki je Gandhi rekao da bi postao kršćaninom kad ne bi bilo ‘kršćana’ kakve je doživio, iskusio...

Prisjetimo se, Papa se u svojim obraćanjima srijedom prije dvije godine bavio velikim likovima iz povijesti Crkve. Tijekom nekoliko mjeseci oslikavao nam je srednjovjekovne mistike, žene i muževe Crkve. Stavlja ih je cijeloj Crkvi kao uzore koji svojim molitvenim životom i žarom jasno očituju kako mistika ne stvara odmak od svijeta i ljudi, nego uvodi u prijateljsko s Bogom i čovjekom, jer mistika promatra svijet Božjim očima i srcem. Mistično poniranje nije bavljenje samim sobom, nego otvaranje duše za Boga, što se susljedno očituje u praktičnoj ljubavi prema čovjeku. Kršćanin suvremenice može naučiti od mistika kako upoznati i spoznati te ljubiti Isusa Krista i time izučiti vrhunsko znanje – Isusa Krista. Upravo kao što veli sveti Bonaventura, uz sv. Augustina Papin omiljeni teolog i mistik: “Ako pak tragaš za tim kako se to može zgoditi, pitaj milost, ne nauk; želju, a ne razum; vapaj molitve, ne napor učenja; Zaručnika, a ne učitelja; Boga, a ne čovjeka; tamu, ne jasnoću; ne pitaj svjetlo, nego oganj koji potpuno raspaljuje i prenosi u Boga izvanrednim pomazanjima i najžarčim čuvstvima”. To su i Papine smjernice. Ne obezvrjeđuju Bonaventura, a ni Papa, razum, nauk, studij, nego jasno vele da oni nisu čuvari istine, nego da je istina drugdje.

Bog želi da uvijek budemo sretni

Divimo se Svetome Ocu. Divimo se neustrajivosti njegova nastupa. Primjerice, za posljednjega putovanja u Meksiko i na Kubu. Ne ustručava se na Trgu revolucije u Havanu navijestiti Kubancima i svima nazočnima

osvjedočenost “kako je Isus Krist istinska i prava mjera čovjeka”, te kako bi “želio posve otvoreno navijestiti svima Gospodina Isusa kao put, istinu i život”. I to izravno na Trgu revolucije gdje se redovito čuju drukčiji tonovi. Ne smetaju te riječi ni jednomu Fidelu Castru, Papinu vršnjaku. Da su ga Papine riječi razgnjevale, zar bi tražio privatni sastanak s njime prije Papina odlaska s Kube?

Svejedno, gdje god se Papa zatekao, u Meksiku ili na Kubi, u Njemačkoj, Francuskoj, Češkoj ili Africi, za generalnih audijencija ili pak krajnje izbrušenih i egzegetsko-meditativno vrhunskih *lectio divina* koje redovito drži (svomu) rimskome kleru ili sjemeništarima i bogoslovima: Benedikt je uvijek na visini zadaće. Njegovo nije da postojećim problemima domeće još jedan, da postojećim upitnicima dodaje nove, nego da ustrajno, glasno i jasno, navješta: “Isus Krist jest Gospodin i Gospodar”. To je njegovo trajno svjedočanstvo, i to želi navještati do kraja života. Rekao je to i Fidelu na Kubi, pred kamerama: “Star sam do duše, ali moram ispuniti svoju zadaću, svoju obvezu”. Ponegdje se govorka o Papinoj abdikaciji, on pak tako ne misli. On otupljuje oštricu svim vatikanskim naklapanjima i kojekakvim “Vatileksima” svojim neumornim nastupima i jasnim jezikom.

Zbroj je naših dana sedamdeset godina, ako smo snažni i osamdeset, a sve mimo toga jest muka i nevolja, veli se u psalmu devedesetom. Suvremena medicina pomaže da se doda koja godina čovjekovu životu. Ali nije toliko važno dodavati godine životu, nego unijeti istinski, ispunjeni život u dane i godine koje živimo. Koja nam korist od stotine godina, ako su bez sadržaja? Za posljednjega Papina putovanja u Meksiko bijaše uočljiva Papina iscrpljenost nakon duga leta. Nutarnji biološki sat nemoguće je preskočiti, makar je na drugom kraju svijeta rano po-

podne. Ali kad se susreo s malom djecom, odjednom je procvao i lice mu se ozarilo. I ondje je izrekao možda najljepšu rečenicu za cijeloga putovanja u Meksiku: “Danas smo prepuni klicanja i radosti, i to je značajno. Bog želi da budemo uvijek sretni. On nas poznaje i ljubi. Želi našu sreću. I kad dopustimo da Kristova ljubav preobrazí naše srce, tada ćemo moći i mi svijet preobražavati. To je tajna istinske sreće”. Jer oprjeka miru nije rat, nego grijeh. Grijeh koji se u čovjeku rađa, koji čovjeka iznutra razara, te potom djeluje razorno na svijet unoseći nemir i ratove u njega. Stoga treba dopustiti da Isus preobrazí najprije naše vlastito srce koje onda mijenja svijet.

Veliki Papa s dječjim srcem i osmijehom

Preobraziti svijet. Upravo na to misli Papa, i to je izvorna zadaća Crkve. Ne promjenom struktura, mijenjanjem ove ili one prakse u Crkvi, humanističkim ciljevima ili projektima, nego kad svatko očisti svoje srce, kad u Isusu Kristu otkrije put, istinu, puninu života. *Želim vam navijestiti krajnje otvoreno Isusa Krista*. To je njegova misija.

Prije sedam godina izabran je za papu. Namjesto žudenih mirnih bavarskih krajolika, mirovine i pisanja knjiga za radnim stolom, u posvemašnjoj slobodi, Gospodin ga je postavio na kormilo Crkve. Ništa od mirovine, ništa od mirne starosti. Ništa od dugih šetnja s bratom Georgom, ništa od odmora nakon četvrt stoljeća naporna rada u rimskoj kuriji. Svi su njegovi planovi najednom pali u vodu. Namjesto toga, prema Isusovoj riječi i obećanju, *biva vođen kamo ne želi, opasivan tuđim rukama*. Doživljava uspone i padove u medijima, od *hosana* na Cvjetnicu do *raspni, makni, ukloni njega*, na Veliki petak. Nema dana kada ga barem neki od poznatijih svjetskih medija ne čereče, razvlače, optužuju, povlače na ljudske sudove. Čini se da mora stalno proživljavati Veliki petak i Veliku subotu, bez svjetla na kraju tunela. Znakovito je da je rođen i kršten na Veliku subotu 1927., i kao da mu je taj dan Velike subote znakovito i simbolično ubilježen u životni vijek. Velika subota kao dan kad je sami Bog zašutio. Božja šutnja i u današnjem svijetu. Kao da je Velika subota njegov životni *code*. Svemu unatoč, on se ne da zbuniti niti smesti. Nastavlja svojim zacrtanim putem. Veliki Papa s dječjim srcem i osmijehom. Gotovo bezazlen u osmijehu i pristupu. Zna da uvijek nakon Velike subote slijedi Uskrs i uskrsno jutro kad Gospodin ponovno stvara svijet. Staro nestaje, novo sve, gle, nastaje i rađa se! U vrtu uskrsnoga jutra. I mi mu poželim: *Ad multos annos, Benedicite!*

Uskrs u Međugorju

I ove se godine u Međugorju za Uskrs okupio velik broj hodočasnika. U zajedništvu sa župljanima, sudjelovali su u liturgiji Vazmenoga trodnevlja. Tijekom tih dana u Međugorju su boravili hodočasnici iz Koreje, Brazila, Španjolske, Francuske, Italije, Njemačke, Portugala, Ukrajine, Slovačke, Libana, Japana, SAD-a, Irske, Austrije i Rumunjske.

Na Veliki četvrtak molitva krunice u međugorskoj župnoj crkvi počela je u 17 sati, a u 18 svečana sveta Misa Večere Gospodnje, koju je predslavio međugorski župnik fra Petar Vlašić u suslavlju s pedeset svećenika. Nakon misnoga slavlja vjernici su, sve do pola noći, imali prigodu za tihi molitvu.

Na Veliki petak, od ranih jutarnjih sati vjernici su se, u većim ili manjim skupinama, uspinjali na Križevac moleći na različitim jezicima Križni put. U podnožju Križevca, u 11 sati započela je i središnja pobožnost Križnoga puta za župljane i hrvatske hodočasnike, a Križni je put predmolio fra Miljenko Šteko.

Popodnevna molitva krunice bila je u 17, a bogoslužje Velikoga petka u 18 sati. Bogoslužje je predvodio fra Danko Perutina, a Muku su pjevali fra Karlo Lovrić, fra Tihomir Bazina, đakon, i članovi Velikoga međugorskog pjevačkog zbora Kraljice Mira, pod ravnanjem s. Irene Azinović.

Velika subota, kao što je to u Crkvi običaj od najstarijih vremena, bijaše i u Međugorju dan tihe molitve u crkvi i na prostoru oko crkve te na Podbrdu i Križevcu. Sa spuštanjem mra-

ka, u 20 sati, započela je molitvena priprava za Vazmeno bdjenje. Molitvu krunice predmolio je fra Svetozar Kraljević, a Sveto noćno bdjenje, s početkom u 21 sat, u suslavlju s 56 svećenika i uz mnoštvo vjernika, predvodio je fra Marinko Šakota. Kiša, koja je padala cijelu večer, nije omela mnoge hodočasnike koji su strpljivo čekali na sakrament pomirenja.

Sv. Mise na Uskrs slavljene su na brojnim jezicima, a na hrvatskome u 7, 8, 11 i 18 sati. Među mnoštvom hodočasnika koji se u Međugorju zadržavaju i u dane uskrsne Osmine, susreli smo i skupinu hodočasnika iz Japana, čije je putovanje do Međugorja trajalo osamnaest sati. Posvjedočili su nam da se nima-

lo nisu umorili, dapače, rekli su, hodočašćem samo jača njihova vjera. Također su nam posvjedočili da su neki hodočasnici iz njihove domovine nakon Međugorja napustili posao i postali redovnici i redovnice.

Nedjelja Božanskoga Milosrđa

Blagdan Božanskoga Milosrđa, koji se od 2000. slavi na Bijelu nedjelju, proslavljen je sv. Misom u filijalnoj crkvi u Šurmancima, selu međugorske župe na obali Neretve. Crkva je izgrađena i blagoslovljena 2002. godine. U njoj se nalazi velika ikona Milosrdnog Isusa koju su darovali hodočasnici iz talijanskog grada Trenta, koji najmanje jedanput godišnje hodočaste u Međugorje. Osim njih, u Šurmancima mole i mnogi hodočasnici iz drugih zemalja.

Podsjetimo, sv. Faustina je u svom Dnevniku zapisala Isusovu poruku u svezi s ovim blagdanom: "Ja želim da Blagdan Božanskoga Milosrđa postane utočište i zaklon svim dušama, posebno jadnim grješnicima. Ona duša, koja se ispovjedi i primi sv. pričest taj dan, dobiva savršen oprost od grijeha i kazni. Toga dana otvorene su sve Božje ustave kroz koje teku milosti. Neka se nijedna duša ne boji približiti Meni, pa makar njezini grijehi

si bili crveni kao grimiz."

Svetu Misu predslavio je fra Đani Kordić, karmelićanin podrijetlom iz Šurmanaca, u suslavlju s fra Marinkom Šakotom i vlč. Matom Kapulicom iz SAD-a, a mještani su taj dan proslavili i desetu obljetnicu blagoslova ovoga hrama Božjeg. Uz domaće vjernike, na sv. Misi sudjelovala je i skupina hodočasnika iz Amerike.

Duhovna obnova časnih sestara iz Hrvatske i BiH

U Međugorju je 31. ožujka održana duhovna obnova časnih sestara franjevki iz Hrvatske i BiH koje rade u zdravstvenim ili socijalnim ustanovama. Sudjelovalo je četrdeset sestara, a tema duhovne obnove bila je "Patnja, otajstveni Božji govor". Duhovnu obnovu predvodio je fra Miljenko Šteko.

Sudionica obnove, s. Andrea Nazlič, školska sestra franjevka koja radi u splitskoj bolnici, kazala je: "Djelujemo s ljudima koji pate, zato smo izabrali ovu temu. Vrijeme je da se saberemo i o tome razmišljamo. Ovo nas mjesto posebno vraća k sebi."

Duhovna obnova u svetištu Svete Mati Slobode u Zagrebu

Duhovnu obnovu za blagdansku proslavu uskrsnuća Gospodnjega u zagrebačkom svetištu Svete Mati Slobode uoči Cvjetnice i na Cvjetnicu predvodio je fra Svetozar Kraljević, ravnatelj Majčina sela. Za web stranice toga svetišta fra Svetozar je govorio o Majčinu selu i njegovu poslanju:

Projekt Majčina sela samo je jedan u nizu projekata pokojnoga fra Slavka Barbarića, koji je umro 2000. na Križevcu. On je začetnik i međunarodnog molitvenog susreta mladih koji se održava svake godine u prvom tjednu kolovoza a na kojemu sudjeluju tisuće mladih iz cijeloga svijeta. Nakon njegove smrti bilo je potrebno nastaviti njegove projekte, tako i projekt Majčina sela. Selo danas obuhvaća dječje selo za socijalno ugroženu djecu, dječji vrtić koji je otvoren za svu djecu pa tako i onu napuštenu; kuću za momke ovisnike Milosrdni Otac te kuću za djevojke u nevoljama svake vrste, o kojima skrbe školske sestre franjevke.

U vrtiću je danas 152 djece, što iz Majčina sela, što iz župe. U samom je Selu 57 djece, uključujući i mlade koji su na studiju. Momaka je 50-ak. Selo obuhvaća uzraste od 3. mjeseca do 20-ak godina. Ukupno imamo 64 djelatnika. Božja Providnost ondje čini velika čuda, iz dana u dan.

Postojanjem Majčina sela želi se reći da čovjek može biti dobar ako mu se daje prigoda. Ako se čovjeku da mogućnost, on je u stanju činiti čudesa. Majčino selo je upravo to: „Zemlja čudesa, jedna velika zemlja čudesa!“.

(Paula Tomić)

Osobni je život nakon Međugorja dobio drugu dimenziju

Jan Maria Michelini, kojeg je krstio blagovani papa Ivan Pavao II., u ožujku je četvrti put posjetio Međugorje. Ovaj filmski djelatnik bio je između ostaloga i asistent na snimanju filma Pasija. Živi u Rimu, a za Međugorje je čuo od jednoga znanca te od skupine bliske Jeleni Vasilj.

"Kad su govorili o Međugorju nisam im posvećivao mnogo pozornosti, te me priče nisu zanimale. Mislio sam, svake nedjelje idem na Misu, nikomu nisam ništa loše učinio..."

A onda dođe trenutak kada svome životu trebaš dati neki smisao. I pogledao sam video Mirjanina ukazanja na internetu te odlučio poći u Međugorje. Prvi sam put došao prije tri godine i danas znam da je to bila najveća milost koju sam dobio u životu: duboko u sebi osjećam da se to nije dogodilo bez Gospina poziva. Ovdje sam otkrio da su sakramenti sredstva preko kojih možemo isku-

Članovi riječkog prihvatilišta za beskućnike 'Ruže sv. Franje' u Međugorju

Četrdesetak volontera, članova i simpatizera riječkoga prihvatilišta za beskućnike "Ruže sv. Franje", boravilo je u Međugorju od 31. ožujka do 2. travnja 2012. kako bi zahvalili Kraljici Mira za pet godina rada prihvatilišta.

Siniša Pucić, jedan od volontera u spomenutom prihvatilištu i glavni urednik časopisa „Ulične svjetiljke“ govorio je za program Radiopostaje „Mir“ Međugorje o hodočašću te o prihvatilištu. Cilj prihvatilišta je ne samo pružiti prenoćište najpotrebitijima, nego ih prije svega osposobiti za ponovnu integraciju u društvo, ovisno o psihofizičkim i drugim sposobnostima korisnika, provodeći s njima program radne terapije i rehabilitacije. „Za one koji prvi puta dolaze s nama na hodočašće u Međugorje, to je uvijek dobra prilika da se upoznaju s našim djelovanjem, a svi uvijek rado dolaze u Međugorje“, kazao je Siniša.

siti Božju ljubav i Bogu dopustiti da zahvati u naš život. Prvo što sam doživio u Međugorju jest da sam ponovno otkrio sakramente. Oni su sredstva susreta s Gospodinom. Moj život je nakon Međugorja dobio drugu dimenziju" - istaknuo je Jan Maria u razgovoru za Radiopostaju „Mir“ Međugorje.

Iskustvo ljubavi

Ured informacija u Međugorju u travnju je zabilježio boravak hodočasnika iz 25 zemalja. Izdajamo susret s Mariom Peoples iz Sjeverne Irske. U Međugorje je prvi put došla 1985., a od 1986. dovodi skupine. Za prvog dolaska nije mnogo znala o ovom mjestu, gotovo ništa. Išla je na hodočašće u Italiju, a Međugorje je bilo samo jedna postaja toga puta. Maria svjedoči: "U autobusu su pričali o Međugorju kao o jednom lijepom mjestu gdje se ukazuje Gospa, ali meni je bilo teško povjerovati u sve to. Kad smo došli, ljudi su govorili da će biti ukazanje. Otišla sam sa strane i počela moliti krunicu, koju nikada nisam molila. Pred kraj krunice sam kleknula i molila. Rekla sam: 'Gospo, ne znam je li moguće da dolaziš ovamo, a ako si tu, molim te, majko, ja te trebam.' U tom sam trenutku osjetila da me Gospa zagrlila, osjetila sam ljubav kakvu

dotad nisam iskusila. Moj život nije isti nakon tog trenutka. Morate doći u Međugorje, nema riječi kojima bih opisala ovo mjesto. Ovdje se osjeća mir i ljubav."

Koncert gimnazijalaca iz Kanade

U crkvi sv. Jakova u Međugorju 15. travnja održan je koncert učenika Gimnazije St. Aloysius Gonzaga iz kanadskog grada Mississauga. Svi nazočni bili su oduševljeni umijećem mladih glazbenika te su ih pozdravili dugotrajnim

pljeskom. Posebnu radost pokazala je rodbina Mate Pavkovića, jedinog Hercegovca člana gimnazijskog zbora. Njegovi su roditelji podrijetlom iz Izbična, sela kraj Širokog Brijega, a mladić je znatno utjecao na to da zbor tijekom svoje europske turneje posjeti i Međugorje.

17. međunarodni seminar za svećenike

Sedamnaesti međunarodni seminar za svećenike održat će se u Međugorju od 9. do 14. srpnja 2012. Tema susreta je „Svećenik – čovjek vjere“. Koordinatorin seminar je fra Miljenko Šteko, a predavač je fra Ivan Dugandžić, član Hercegovacke franjevačke provincije.

Fra Ivan je rođen 1943. u Krehinu Gracu, općina Čitluk, Hercegovina. Nakon mature u Dubrovniku 1962. stupa u Franjevački red. Teološki studij pohađa u Sarajevu i Königsteinu (Njemačka). Za svećenika je zaređen 1969. Pohađa poslijediplomski studij i postize doktorat iz biblijske teologije u Würzburgu (Njemačka). Od 1990. do 2010. živi i radi u Zagrebu. Na Katoličkom bogoslovnom fakultetu i njegovim institutima predavao je egzegzu Novoga zavjeta i biblijsku teologiju. Radove objavljuje u stručnim teološkim časopisima. U vjerskim listovima na suvremen način obrađuje razne biblijske teme. Autor je više knjiga. U Međugorju je živio i radio u dva navrata: od 1970. do 1972., te od

1985. do 1988. Trenutačno živi i djeluje u Čitluku.

Prijaviti se možete putem e-maila: seminar.marija@medjugorje.hr, ili na broj tel./faksa 00 387 36 651 999 (Marija Dugandžić). Župljani župe Međugorje osiguravaju besplatan smještaj svim svećenicima tijekom seminara, kao i svih godina do sada. Molimo sve svećenike koji sami osiguraju smještaj kod svojih prijatelja u Međugorju da nam na svojoj prijavi naznače ime i prezime i broj telefona obitelji kod koje su dogovorili smještaj. Svećenici koji nemaju izravna poznanstva i mogućnost izravno dogovoriti smještaj s obiteljima neka to naznače na prijavi i mi ćemo ga osigurati.

Troškovi seminara pokrivaju se s pet misnih intencija. Sa sobom je potrebno ponijeti celebret od svoga poglavara, albu, štolu i Bibliju. Ljubazno molimo sve organizatore hodočašća, molitvene skupine i centre mira da ovu informaciju objave u svim sredstvima priopćavanja koja im stoje na raspolaganju, da bi

Blagoslov momaka

Subota 21. travnja 2012. za Kristijana Polića, Andriju Vidačeka, Adema Martinaia, Emilija Mikulića, Ivicu Šimunovića, Srđana Stojadinovića i Viktora Lasića iz Zajednice Milosrdnog Oca bila je dan blagoslova i završetka njihova rehabilitacijskog programa.

Nakon okupljanja i pozdravljanja u 9 sati, u 10 sati je bila svečana sveta Misa koju je predslavio fra Svetozar Kraljević u koncelebraciji s trojicom svećenika, prijatelja Zajednice. U propovijedi, fra Svetozar je istaknuo da je jedan od temeljnih ciljeva Zajednice, obnoviti u momcima vjeru u sebe, vjeru u ljude i vjeru u Boga. Bez vjere nema života, jer su vjera i povjerenje ključ za svaki odnos – a čovjek je potrebno biće, biće odnosa. Pozvao je sve prisutne da se u mjestima i društvu u kojem žive zalažu za obnovu vjere u čovjeka i vjere u Boga.

Nakon Mise bio je roditeljski sastanak, te ručak na kojem su u zajedništvu podijelili sve ono što su roditelji momaka donijeli. U 14 sati bila je molitva krunice, kratki susreti i u 16 sati bio je zadnji pozdrav. Zajednica je ostala siromašnija za sedmericu momaka, ostalo ih je sveukupno 40-tak, ali se nadamo da je društvo dobilo sedam obnovljenih ljudi, spremnih živjeti i svjedočiti svoju vjeru.

(Paula Tomić)

što više svećenika moglo sudjelovati. Molimo vas da, u onoj mjeri u kojoj vam je to moguće, materijalno pomognete svećenicima koji žele doći a nemaju potrebna sredstva za putovanje. Unaprijed vam na tomu zahvaljujemo zadržavajući na vaš rad Božji blagoslov i blagoslov Kraljice Mira.

Molimo vas, registriranima za seminar smatrajte se tek nakon što dobijete potvrđan odgovor. Ako odgovor niste dobili, znači da nismo dobili vašu prijavu.

Zagovor pred Bogom

Međugorski vidioci tvrde da je u jednom ukazanju Gospa plačući rekla: „Zaboravili ste Bibliju!“ Listajmo zajedno Stari i Novi zavjet kako bismo upoznali Oca, Sina i Duha Svetoga.

Lidija Paris

Povremeno čujemo da je dobro moliti se Mariji „zato što joj Isus ne može ništa odbiti“. To naravno zvuči simpatično, ali nije li to malo previše ljudski način gledanja? Kao da se ne usuđujemo nešto moliti Isusa jer se bojimo da nam to ne bi dao, pa molimo njegovu Majku kojoj On ništa ne može odbiti... Kao da Marija može postići da Isus učini nešto, što sam ne bi htio! Marija zna tko je Isus. Mi možda zaboravljamo... Katkada mislimo da se netko mora zauzimati za nas kod Boga protiv njegove volje, kao da nam Bog ne želi dobro...

U neprestanoj smo napasti Boga reducirati na ljudsku mjeru umjesto da svoje ljudske mjere proširujemo u skladu s Božjima... „Misli vaše nisu moje misli i puti moji nisu vaši puti, riječ je Gospodnja. Visoko je iznad zemlje nebo, tako su puti moji iznad vaših putova, i misli moje iznad vaših misli“ (Izaija 55,8-9).

U četrdesetak poruka, Gospa je rekla da „zagovara za nas“: pred Bogom (30 puta), pred Isusom (2 puta), pred svojim Sinom (2 puta), pred Svevišnjim (2 puta). Ona stoji pred Bogom kao moliteljica, ona za nas moli za dar obraćenja srca (25. prosinca 1989.), za mir u našim srcima i oko nas, da Bog bude naš mir (25. lipnja 1992.), da budemo svjetlo

(25. svibnja 1996.), da shvatimo da je svatko od nas nositelj mira (25. lipnja 1997.), da nam Bog dadne snage da mijenjamo svoje srce (25. siječnja 1998.), da naše srce primi dar obraćenja (25. travnja 1998.), da se obratimo i da naš život i naše ponašanje uvijek bude kršćansko (25. travnja 1999.), da se naše srce otvori Bogu i ljubavi Božjoj (25. ožujka 2000.).

Najveći zagovornik pred Bogom u Starom zavjetu bio je Mojsije. Među najdirljivijim biblijskim odlomcima upravo su njegove molitve za narod koji se klanja zlatnom teletu. Mojsije ponizno preklinje Boga da se smiluje svome narodu, da se ne obazire na njegovu tvrdokornost, pokušava simpatičnim lukavstvom utjecati na Božju odluku, čak nudi sam sebe u zamjenu... Četrdeset dana i četrdeset noći on leži ničice pred Gospodinom, zapomaže, moli, preklinje...

„O Gospode! Čemu da gnjevom plamtis na svoj narod koji si izbavio iz zemlje egipatske! ... Sjeti se Abrahama, Izaka i Izraela, slugu svojih, kojima si se samim sobom zakleo... Da se ne rekne u zemlji iz koje si nas izbavio: Jahve ih nije mogao uvesti u zemlju koju im je obećao, ili ih je mrzio pa ih je zato odveo da ih pomori u pustinji. A oni su tvoj narod, tvoja baština, oni koje si izveo svojom velikom

Ovi tekstovi žele biti poticaj na čitanje Knjige nad knjigama. Bit će vam od istinske duhovne koristi samo ako budete prigrllili Bibliju i uronili u odlomke koji su ovdje navedeni, ako budete tražili dublje i dalje, i ako budete provodili mnogo, mnogo više vremena s Biblijom nego s ovim skromnim predloškom koji držite u ruci. Božja je riječ živa i djelotvorna (Heb 4,12). Ako se izložimo njezinoj djelovanju, ona u sebi, sama po sebi, ima snagu mijenjati nas.

moći i ispruženom mišicom... Narod onaj težak je grijeh počinio napravivši sebi boga od zlata. Ipak im taj grijeh oprostio... Ako ne ćeš, onda i mene izbrisi iz svoje knjige koju si napisao“ (Knjiga Izlaska 32,11-14.30-35; Ponovljeni zakon 9,25-29; cf. Ps 106,23).

Stari zavjet spominje još jednog zagovornika, to je prorok Jeremija. Njega su molili: „Zagovaraj nas pred Gospodinom“ (Jeremija 42,2), ali nisu htjeli činiti ono što im se kaže. Zato Jeremija odvrća: „Sami sebe obmanjujete. Ta vi ste me poslali... rekavši: ‘Zagovaraj nas pred Bogom našim, i saopći nam sve što ti on objavi, i mi ćemo to učiniti.’ A danas sam vam objavio, ali vi ne slušate“ (Jeremija 42,20).

Nešto slično rekla je i Gospa 10. siječnja 1985.: „Ima dosta župljana koji ne slušaju poruke, ali zbog onih koji su mom srcu na poseban način bliski, zbog njih upućujem poruke za župu. I dalje ću ih upućivati, jer vas volim“. „Kao što je Otac ljubio mene, kaže Isus, tako sam i ja ljubio vas; ostanite u mojoj ljubavi... To sam vam govorio da moja radost bude u vama i da vaša radost bude potpuna“ (Ivan 15,9-12). „Zagovaram pred Bogom za svakoga od vas sve dok vaša radost ne bude u Njemu potpuna...“ (poruka, 25. kolovoza 2003.).

U Međugorju se događaju čudesna izlječenja

Prof. dr. Aleksandar Racz i prof. Jadranka Pavić sa zagrebačkog Zdravstvenog veleučilišta te novinar Vlado Čutura sudjelovali su s radom o čudesnim iscjeljenjima u Međugorju na Svjetskom kongresu tradicionalne i komplementarne medicine u Kini. Na znanstvenom skupu koji je održan od 7. do 9. svibnja u Chengdu u Kini, rad je predstavio prof. dr. Racz. Istodobno, rad je objavljen u najprestižnijem medicinskom časopisu za tradicionalnu i komplementarnu kinesku medicinu, u broju od svibnja 2011. Radovi u tom časopisu indeksiraju se u znanstvenim bazama podataka, pa je time dobio priznanje na najvišoj stručnoj razini.

Razgovarao **Bazilije Slišковиć**

Kako na Međugorje gledate kao znanstvenik, a kako kao vjernik?

U svim mjestima gdje su ukazanja, bilo istinita ili pretpostavljena, postoje izvanredni poticaji na pobožnost. Vidljiva su obraćenja, povratak molitvenom životu, ponovnom otkrivanju vjere. U Međugorju se vjera čak može udisati, nadnaravno postaje opipljiva stvarnost. Naravno da svako svetište prate i manifestacije neizbježnog materijalnog, no to je posve nebitno i ne bi smjelo zamagljivati ono bitno, a to su molitva, pokora i zajedništvo u vjeri, kao glavna obilježja Međugorja.

Poznaje li suvremena medicina fenomen čudesnog izlječenja?

Naravno, samo pod drugim imenom. Mi u klasičnoj, „ortodoksnoj“ medicini poznajemo fenomen spontane remisije koja je uočena kod raznih oblika tumora i drugih oboljenja, a koje nismo u mogućnosti objasniti budući da je izostala primjena učinkovite terapije usprkos jasno postavljenoj dijagnozi. Raznim sustavnim i preglednim člancima prikazano je više od tisuću slučajeva spontane remisije objavljenih u posljednjih 150 godina u znanstvenim, medicinski recenziranim časopisima. Hirshberg i suradnici napravili su popis od 1385 opisanih slučajeva spontane remisije u razdoblju od 1865. do 1989. godine, navodeći da se samoizlječenje javlja kod 7% karcinoma probavnih organa ili kostiju, kod 12% raka kože ili limfnih čvorova te kod 19% karcinoma genitourinarnih organa. Najnoviji radovi objavljeni u Cochraine bazi podataka također opisuju postojanje fenomena koje je višestruko češće nego broj priznatih slučajeva čudesnog iscjeljenja u Lurdu.

Može li se povući paralela između Lurda, Fatime i Međugorja?

Sa stanovišta čudesnih iscjeljenja, u Lurdu je dosad priznato ukupno 68 iscjeljenja. Svako od pojedinačnih 68 priznatih izlječenja prošlo je najrigorozniju analizu međunarodne liječničke i teološke komisije po jasno definiranim protokolima, i na sadašnjem stupnju razvoja medicine ovo su zasad neobjašnjivi slučajevi. U Fatimi je također zabilježeno nekoliko stotina slučajeva prijavljenih izlječenja, koja zasad ne prolaze tako rigoroznu provjeru kao ona u Lurdu. U Međugorju je Informativni centar „Mir“ zaprimio više od 500 samoprijavljenih slučajeva izlječenja koja se, nažalost, zasad samo arhiviraju bez pomne analize i provjere usklađenosti s kriterijima koje je propisala Udruga liječnika u Lurdu.

Našim dosadašnjim proučavanjem pronašli smo niz slučajeva koji zaslužuju pomniju istraživanja, što je zahtjevno. Osim dobre volje i znanja vjerujemo da možemo okupiti tim liječnika specijalista, ali i teologa, sociologa, psihologa i stručnjaka raznih profila i vjera, kako bismo pokušali objektivizirati slučajeve koji se na dosadašnjoj razini proučavanja čine vrijednim daljnjeg truda. Povijest Crkve svjedoči da je u njoj uvijek bilo izvanbiblijskih objava koje su redovito povezane s ukazanjima ili viđenjima, ali jednako tako znamo da je s Isusom završena Objava. Obično su se ukazivali Isus, anđeli i sveci, a u posljednje vrijeme ponajviše Blažena Djevoja Marija. To potvrđuju i najnovija ukazanja Majke Božje u La Salette, Lurdu, Fatimi i Međugorju. Vidioci, osim što vide Gospu čuju i njezine poruke, koje obično pozivaju na obraćenje, molitvu, posebno molitvu krunice, i pokoru.

Kako pristupate istraživanju slučajeva čudesnog iscjeljenja?

Da bi čudesna iscjeljenja stekla kršćanski kredibilitet, ona moraju sadržavati vrijednost religioznog znaka, upućivati na Isusa Krista, moraju biti rezultat naviještanja Evanđelja i pratiti evanđeosko naviještanje kao potvrdu njegove autentičnosti, njegova božanskog podrijetla. Kada bi se čudesna iscjeljenja događala izdvojeno iz spomenutog konteksta, ili bi on došao u drugi plan a čudesna iscjeljenja u prvi, onda ona ne bi bila čuda u teološkom smislu riječi. S medicinskog stajališta važno je da se ustanovi postojanje jasno i utemeljeno postavljene ispravne dijagnoze, da osim osobne ili zagovorničke molitve osoba nije paralelno primala bilo kakve druge oblike konvencionalne terapije, da se izlječenje dogodilo naglo, gotovo preko noći, uz dramatično i neupitno popravljjanje bolesnikova zdravstvenog stanja i nestanak

ili znatno umanjenje simptoma bolesti, i da postignuto poboljšanje ostane zadržano kao trajno stanje.

Medicina poznaje određene bolesti u čijem patofiziološkom procesu znamo da se javljaju faze spontane remisije i poboljšanja, poput nekih neuroloških i autoimunih bolesti, i takve bolesti i stanja nije uputno razmatrati u kategoriji spontanijih izlječenja. U cilju evaluacije samoprijavljenih slučajeva važno je posjedovati uvid u potpunu dokumentaciju ili istu dopuniti, te kad god je moguće, osigurati dokaze o trajnosti izlječenja. Iako dosad prikupljena dokumentacija ne prolazi pomnu liječničku provjeru neovisne komisije, nekoliko pojedinačnih slučajeva izlječenja (od *multiple skleroze Diana Basile i Rita Klaus, sljepoće Joelle Beuret, od Cronove bolesti David Parkes, od frakture stopala Loretta Young, od inoperabilnog tumora hipofize Colleen Willard, od tumora mozga Giacomo Mattalia, od terminalne faze tumora bubrega Artie Boyle, od bilateralnog retinoblastoma Megan McMahon, od hidrocefalusa internusa Damir Ćorić, od paralize Thierry Du Bus De Warnaffe i Else Mayr-Harting, od stenozne transverznog kolona uzrokovana tumorom Antonio Logo, od diseminiranog encefalomi-jelitisa Iva Tole*) vrlo je dobro dokumentirano i sadašnjim znanjem medicine nije moguće objasniti uočena poboljšanja, naravno ukoliko se prethodno isključujući pogrešno postavljena dijagnoza.

Kao liječnik, znanstvenik i profesor, kažete nam koliko se može znanstveno dokazati ili spoznati općenito učinak vjere, odnosno čudesnog zahvata na imunološki sustav pojedinca pri činu neobjašnjiva ozdravljenja? Gdje je ta poveznica?

U Međugorju se događaju čudesna izlječenja, no mnogo je važnije prepoznavanje Međugorja kao mjesta obraćenja i molitve, mjesta ponovnog vraćanja samom sebi i vraćanja Bogu. U Međugorju u praksi možemo sagledati oživotvorenje postavki terapijske teologije, koja polazi od pretpostavke da bolest ima temelje u poremećenom odnosu s Bogom, što ima za posljedicu gubitak osjećaja vlastite vrijednosti, nesigurnost, bespomoćnost, beznadnost, nezahvalnost, nezadovoljstvo i gubitak životnog smisla. Pronalaskom Boga, koji je temelj svakoga drugog smisla, čovjek može nadići ljudsku nemoć i bespomoćnost pa i bolest. „Bogu je sve moguće“ (Mt 19,26) ili „Sve je moguće onom koji vjeruje“ (Mk 9,23), pa i pobijediti bolest.

Nova znanstvena disciplina psihoneuroimunologija proučava utjecaj raznih psiholoških stanja i ponašanja na promjene u imunološkom odgovoru, te nastoji dati mnoge

odgovore o uočenom pozitivnom djelovanju misli i osjećaja na procese u organizmu. To je područje koje istražuje povezanost između živčanog, endokrinog i imunološkog sustava i objašnjava kako naše razmišljanje i psihički život imaju utjecaj na neuro-imune biokemijske promjene, koje utječu na cijelo fizičko tijelo i mogu dovesti do organskih promjena. Tako nastaju bolesti, ali isto tako, u obrnutom smjeru, i izlječenja. Psihoneuroimunologija daje odgovore kako djeluje pozitivan stav, dijelom i molitva, ali i mnogi drugi pozitivni rezultati iscjeljenja koji su posljedica alternativnih terapija, jer nema jasne granice među njima.

Reakcije prirodene i stečene imunosti umnogome su regulirane vlastitim kontrolnim mehanizmima, tj. širokim spektrom različitih citokina kojima stanice imunostava komuniciraju međusobno i kojima utječu na druge stanice u okolini. Međutim, rad imunostava kontroliraju i nadređeni kontrolni mehanizmi – vegetativni živčani sustav i hormoni, jer stanice imunostava izražavaju receptore za širok spektar neurotransmitora i hormona. Neuroendokrini signali mogu pojačati ili oslabiti, ubrzati ili usporiti imunoreakciju, ali ne djeluju na njezinu specifičnost. Putem sistemnih neuroendokrinih mehanizama mogu na imunoreakciju utjecati i različiti stresogeni činitelji, uključivši i psihosocijalne. Sa svoje strane, imunostav utječe svojim citokinima na izlučivanje hormona i na središnji živčani sustav, što se očituje i specifičnim promjenama koje uključuje pospanost, gubitak teka, depresiju ili tjeskobu i smanjenje kognitivnih sposobnosti, koncentracije i pamćenja. Lokalni imunostavi u koži i sluznicama također su podložni neuroendokrinoj regulaciji na razini organizma kao cjeline, ali imaju i vlastite neuroendokrine mehanizme. Zato koža i sluznice dišnog i probavnog sustava reaguju na različite stresogene utjecaje, što se očituje, primjerice, kod neurodermitisa, astme i ulceroznog kolitisa.

Istraživanja na području psihoneuroimunologije nastavljaju dokazivati kako su um i tijelo (imunološki sustav) usko povezani. To su u ovom trenutku naša tumačenja mogućih mehanizama koji se događaju, pri čemu je moguće da će razvojem znanosti sadašnje teorije biti nadopunjavane ili potpuno mijenjanje. Činjenica je da je i Svjetska zdravstvena organizacija u svojem izvještaju iz 1998. prepoznala i istaknula vrijednost duhovnosti, vjere i suosjećanja u procesu izlječenja, što je i potaknulo istraživanja pa i razvoj PNI, kao pokušaja cjelovitijeg razumijevanja ljudskog zdravlja, koje uključuje i nematerijalnu dimenziju.

Sajmo Franjo Sušac

Patnja – praštanje – plodnost

Vjerovao sam da ništa ne valjam... i molio sam Boga da me uzme. Mrzio sam svoj život i mislio sam da me svi mrze. Toliko su mi puta u životu rekli da ništa ne valjam, da sam se tako i ponašao, i postao sam vrlo destruktivan. Mnogo godina poslije, u Međugorju sam našao ono što sam uvijek tražio.

Jim Brown, Irska

Ja sam Jim Brown. Iz jednoga sam vrlo malog mjesta u Irskoj, zove se Westport. Odrastao sam u kući alkoholičara. Bilo je to jako bolno. Svoga oca nisam vidio trijezna ni jednom u trideset godina, osim tjeđan dana kad je bio u bolnici. Bio je vrlo nasilan. Vidio sam ga kako tuče moju majku, a kad sam imao četiri godine počeo je tući i mene. Tukao bi me tri ili četiri puta tjeđno. Sa šest godina morao sam spavati u istoj sobi s njim, i bilo je strašno. Noću bih se budio, on bi me napadao, nisam mogao disati... Laktom bi mi pritisnuo vrat, a bio je krupan čovjek. Za dječaka od šest godina izgledao je kao čudovište. Mnogih me je noći izvlačio iz kreveta i tukao bez ikakva razloga. Onih dana kad nije išao na posao, smijali bismo se i veselili za vrijeme ručka, a navečer bi me tukao zbog onih istih stvari zbog kojih smo se šalili tijekom dana. Cijelog mi je života govorio da ništa ne valjam. Kad sam pošao u školu, učitelji su mi jednako tako govorili da ništa ne valjam. Imao sam sestru, koja je bila najbolja u svom razredu. Imao sam rođake koji su bili vrlo pametni. Uvijek sam čuo kako mi govore: „Zašto ne možeš biti poput svoje sestre? Zašto ne možeš biti poput svojih rođaka? Ti ništa ne valjaš...“. I ja sam vjerovao da ništa ne valjam, i molio sam Boga da me uzme. Molio sam da umrem kao junak. U nogometu sam bio vratar. Molio sam da obranim jedanaester, i da me netko udari u glavu, i da me odnesu kao junaka, jer sam tako mrzio svoj život, i jer sam mislio da me svi mrze.

Marija Majka

Tripud godišnje odlazili smo u Knock, gdje se Gospa ukazala, i tamo smo odlazili od moje četvrte godine. Jednoga dana – imao sam šest godina – bilo je vrlo hladno, padala je kiša i bio sam gladan, a mi smo hodali oko crkve i molili... Tada sam upitao svoju majku: „Zašto moramo dolaziti ovamo moliti? Kod kuće idemo na Misu, kod kuće svake večeri molimo krunicu, zašto moramo dolaziti ovamo po kiši i hladnoći i moliti hodajući oko crkve?“. Ona mi je rekla: „Želim da upoznaš majku kakva ja nikada ne ću moći biti“. Nisam znao što je time htjela reći. Mislio sam da će je moj otac ubiti. Mislio sam da će umrijeti jer je bila jako bolesna još od moga rođenja. Rasplakao sam se.

Rekao sam joj: „Nemoj me ostaviti!“. Rekla je: „Ne ću te ostaviti, ali ja ne mogu uvijek biti s tobom, a Blažena Djeвица Marija može! Moli je sada da bude tvoja majka“. To sam i učinio.

Kad sam pošao u srednju školu boravio sam u internatu, ali su me izbacili nakon godinu dana zbog opijanja, tučnjave i pušenja, a poslali su me u tu školu u nadi da ću postati svećenik! Toliko su mi puta u životu rekli da ništa ne valjam da sam se tako i ponašao, i postao sam vrlo destruktivan. Moja je majka htjela da nađem neki posao preko ljeta, a ja sam se vraćao kući i govorio joj da me nitko nije htio... a zapravo nisam ni pitao, jer se nisam usudio... Ona mi je našla posao u prodavaonici ženskih cipela. Bio je to odličan posao. Radim ga i dan-danas!

Što je uspjeh? Tko sam ja?

Kad sam završio školu, čovjek kod koga sam radio rekao je mojim roditeljima da sam najbolji prodavač cipela koga su ikad imali. Želio je da putujem širom Irske i prodajem njihove proizvode. Nisam mogao vjerovati! Nisam mogao vjerovati da netko misli da ja nešto mogu. Mislio sam da je popio previše viskija. Godinu dana poslije, nakon što sam naučio sve o njegovim proizvodima, s devetnaest godina, počeo sam obilaziti Irsku – i zabava je počela. Svakoga sam dana kršio obećanje koje sam dao svojoj majci. Rekao sam da ne ću piti, a pio sam

svakoga dana sljedećih 20 godina. Imao sam VW kombi, poput hipija, ali sam bio odličan prodavač. Svaka je kompanija htjela da radim za nju. Radio sam mnoge poslove. Kad sam imao samo 23 godine, zarađivao sam više od učitelja koji su mi govorili da ništa ne valjam. Vozio sam najvećeg Forda, odsjedao u najboljim hotelima, zarađivao najbolju plaću. Mislio sam da je to uspjeh. Uvijek sam smatrao da se uspjeh mjeri po veličini automobila i visini plaće. Mislio sam da sam našao svoje mjesto.

Godine 1986. vjenčao sam se s predivnom djevojkom. Bila je predivna, ali je nisam znao voljeti jer nisam znao što je ljubav. Pokušavao sam oponašati ljubav. Kupovao sam joj bombonijere i cvijeće i vodio je na skupa putovanja, ali je nisam znao voljeti. Duboko u sebi nosio sam veliku bol. Duboko u sebi bio sam uvjeren da ništa ne valjam, pa sam pio sve više i više da to zaboravim. Godine 1992. otišao sam na terapiju u jedan centar. Dvije predivne časne sestre iz županije Mayo osnovale su centar za rehabilitaciju. Jedna od sestara rekla mi je da ću uživati u životu ako prestanem piti. Rekao sam joj da ne zna o čemu govori. „Ti si časna sestra, što ti znaš o uživanju? Izadi sa mnom u subotu navečer! Pokazat ću ti što je uživancija!“ Takav sam bio cijeloga života. Bježao sam od sebe. Ušao sam u taj centar za rehabilitaciju. Imao sam veliku čast biti njegov prvi stanovnik. Sestra mi je rekla neka

ne pijem četiri dana prije dolaska, a ja sam bio pijan samo nekoliko sati prije ulaska u centar. Kad sam došao, rekao sam im: „Tu sam!“ Rekli su mi: „Pa još si pijan!“. Odgovorio sam im: „Znam, ali ne možete početi bez mene!“ Onda sam počeo razmišljati o tome tko sam ja zapravo, i jako su mi pomagali.

Isuse, svi misle da si otišao, ali ja znam da si tu

Onda se dogodila jedna jako čudna stvar. Potpuno sam se otudio od svoje vjere, i umjesto na Misu odlazio sam na susrete „Anonimnih alkoholičara“. Počeo sam se baviti New Ageom. Mislio sam da je to prava duhovnost. Nisam shvaćao koliko me varaju. I moja je žena bila u to uključena. U mojih dvadeset godina opijanja nikada se nismo posvađali. Kad smo se počeli baviti New Ageom, reikijem, kristalima, bojama, vježbama disanja, nismo mogli sjediti u istoj prostoriji. U našoj kući nije bilo ničega što bi ikoga moglo navesti na pomisao da smo ikada čuli za Isusa ili Mariju. Jedne sam se stvari ipak držao: svakog Velikog petka odlazio sam u Knock i ulazio u crkvu. Svetohranište je bilo otvoreno i prazno. Ja bih uvijek rekao: „Zdravo, Isuse, svi misle da si otišao, ali ja znam da si tu. Želim ti zahvaliti za proteklu godinu. Vidimo se nagodinu“. To je bilo sve za cijelu godinu dana.

Godine 2000. moja žena i ja smo se rastali, jer se više ni u čemu nismo mogli složiti. Ako bih ja rekao da je lijep dan, ona bi rekla da se sprema kiša. Ako bi ona rekla da idemo u Cork, ja bih rekao da idemo u Kerry. Otišao sam živjeti kod prijatelja u blizini Dublina. Bila je srijeda navečer. Htio sam gledati televiziju. Moji su prijatelji rekli: „Idemo k jednoj obitelji moliti krunicu“. Ja sam odgovorio da mi je dosta toga smeća, i da ćemo se vidjeti kad se vrate, ali nisam imao mira, i konačno sam otišao s njima na krunicu. Kad sam se vratio, osjećao sam kako mi srce lupa. Imao sam 45 godina. Čuo sam riječi svoje majke, one riječi koje je izgovorila kad sam imao 6 godina: „Želim da upoznaš majku kakva ja nikada ne ću moći biti“. Te su mi noći prijatelji dali Devetnicu Božanskog Milosrđa. Na Veliki petak otišao sam u Knock, ovaj put s knjižicom Devetnice. Šestoga dana devetnice rezervirano mi je mjesto za moje prvo puto-

vanje u Međugorje. Znao sam da sam našao ono što sam cijeloga života tražio.

Praštanje

Trideset godina nisam mogao plakati. Prošao sam kroz sve moguće terapije da u sebi nađem tu bol i te suze, ali se ništa nije događalo. Zašto nisam mogao plakati punih trideset godina? Kad sam imao 16 godina, sjedio sam za večerom. Kad sam stavio vilicu u usta, otac me tako udario u glavu da mi je vilica probila obraz. Skinuo sam naočale i bacio ga na pod. Da sam ga tada udario, a nisam, znam da bih ga bio ubio. Izašao sam na stražnja vrata i plakao kao ljuta godina. To je bio prekid odnosa. Prije dolaska u Međugorje, u travnju 2000., slavili smo Misu za moje roditelje, ali ja nisam htio ići. Sestra me pitala: „Zašto ne ćeš doći?“. Rekao sam joj: „Ako su u nebu, ne trebaju Misu, ako su u paklu, ništa im ne koristi, a nekoliko stotina godina u čistilištu samo će ih omekšati“. Nisam shvaćao koliko mržnje i srdžbe nosim u svom srcu.

Ovdje sam se popeo na Brdo ukazanja. Molio sam krunicu i glas mi je počeo podrhtavati. Bio sam na ispovijedi, prvi put nakon 35 godina. Tog nam je jutro svećenik na Misi rekao: „Ako imate bol u srcu, nešto što treba oprostiti, prije nego što date znak mira osobi pokraj sebe, molim vas, oprostite tom čovjeku“. Počeo sam plakati. Tako sam plakao da se tresla sjedalica. Mislio sam na sve žrtve koje su moji roditelji učinili za mene. Sjetio sam se mnogih radosnih trenutaka. Bilo je mnogo trenutaka ljubavi. Bilo je mnogo trenutaka smijeha. Mogao sam reći Isusu: „Reci mami i tati da ih volim. Hvala Ti što si mi ih dao. Pomozi mi da se nosim sa svojom slomljenošću tako, da to bude Bogu korisno“.

Jime Browne, dovedi ih k meni, a ja ću ih odvesti Isusu!

Počeo sam dovoditi velike skupine. Znao sam tisuće alkoholičara koji su se otrijeznili, ali nisu mogli ostati trijezni. Znao sam mnoge obitelji koje su izgubile dijete. Dovodio sam stotine takvih. Dovodio sam mnogu djecu koja su izgubila roditelje. Doveo sam i Paddyja.

Paddy jedva da je i u što vjerovao. I on je bio u „Anonimnim alkoholičarima“. Kad smo se vratili kući, rekao je da želi dovesti svoju

Vi znate da Gospa daje poruke vidiocima. I meni je dala poruku. Rekla je: „Jime Browne, ne pačaj se u tuđa posla. Prijevoz je tvoj dio posla, a moj dio posla je obraćenje. Nemoj nikoga suditi, radi za mene, dovedi ih k meni, a ja ću ih odvesti Isusu“.

ženu i petero djece. Rekao sam mu da ću povesti njegovu ženu, ali samo četvero djece. Pitao me zašto ne želim povesti Keitha. Keith je imao 18 godina, bio je najstariji. Bio je kriminalac. Preprodavao je drogu, alkohol, bio je nasilnik i razbijač. Nisam znao što bih s takvim tipom u Međugorju. Paddy se rasplakao. „Jime, on je moj sin! Što ću s njim? Zašto i njemu ne bi dao istu priliku koju si imao ti, koju sam imao ja?“. Pristao sam. Sutradan ujutro letjeli smo za Međugorje. Ovdje sam ga tripud morao izvlačiti iz barova, ali sam primijetio da je bio na ispovijedi i da je bio na brdima. Kad smo se vratili kući, potražio me i rekao: „Moram se vratiti Isusu i Mariji, ali imam za tebe jedan posao. Ovdje je 700 eura. Ja sada radim za svog oca, s ovim novcem odvedi u Međugorje nekog poput mene, nekog ludog tipa“. To sam i učinio. Sljedeće godine Keith me nazvao i zamolio da mu objasnim kako da organizira jednu malu skupinu za Međugorje. Poveo je 50 mladih, a godinu dana nakon toga još toliko. Godinu dana poslije, kad je imao 23 godine, njegova me obitelj pozvala na večeru. Pitao sam kakva je prigoda, a oni samo, neka dođem pa ću vidjeti. Kad sam ušao, na vratima je bila spremna putna torba. Pitao sam tko to ide na odmor. Rekli su da je to Keithova torba. Odlazi u svećenike.

Vi znate da Gospa daje poruke vidiocima. I meni je dala poruku. Rekla je: „Jime Browne, ne pačaj se u tuđa posla. Prijevoz je tvoj dio posla, a moj dio posla je obraćenje. Nemoj nikoga suditi, radi za mene, dovedi ih k meni, a ja ću ih odvesti Isusu“.

Najuspješniji brend svih vremena

Znate li koji je najuspješniji brend svih vremena? Time se pozabavio jedan moj prijatelj. Najuspješniji brend svih vremena je Isus. To je jedini brend koji postoji već 2000 godina. Svaka marka, da bi uspjela, treba neku mladu zvijezdu, kao RONALDA ili BORISA BECKERA, ili MICHAELA JORDANA. Kad dobiju takve ljude, onda su bar 10 godina sigurni u uspjeh svog brenda. Što je s našim brendom? Jednu djevojku iz Međugorja odveo sam u Westport na 3 tjedna da nauči engleski. Rekla je da joj je bilo lijepo. Bila je posvuda s mladima: na logorovanju, na bazenu, u brdima, na rijekama... Onda je otišla na Misu i upitala se gdje su svi ti mladi. Gdje su mladi? Hoće li se iz Međugorja vratiti kući i onda dovesti još mnoge druge? Ja sam prestar da bih dalje predstavljao naš brend. Kosa mi je sijeda. Za nekoliko godina ne će me biti. Tko su ti mladi koji će se vratiti kući i reći: ja predstavljam Isusov brend u svojoj zemlji i u cijelom svijetu?! Postoji samo jedan način da sačuvamo svoju vjeru: moramo je davati drugima. Samo kad svoju vjeru daješ drugima znaš da je imaš.

(Prevela Lidija Paris)

Don Bosco i nadnaravnost (2.)

Don Boscovi snovi bili su predmetom najrazličitijih tumačenja. Bez obzira na ta tumačenja, njegovi su ih duhovni sinovi, salezijanci, posebice oni koji su živjeli s njim u istoj kući i s njim jeli za istim stolom, smatrali autentičnim videnjima (vizijama) ili objavama što mu ih je slala Božja Providnost da ga ne ostavi sama i bespomoćna pod teretom velikih životnih zadataka. Zanimljivo je da se don Bosco o njima nikad nije izražavao kao o vrhunarnom zahvatu u svoj život, ali je dopuštao da ih drugi tako tumače.

don Mirko Barbarić, sdb

Pretkazanja ili proroštva

Druga karizma koju je don Bosco, kao malo koji svetac Katoličke Crkve, imao u obilnoj mjeri, jest dar kazivanja budućih događaja, dar pretkazivanja ili proricanja. Takoreći istom jednostavnošću kojom običan čovjek „proriče“ što će biti sutra, kakvo će biti vrijeme – kiša ili sunce, taj je svetac kazivao budućnost, i to s takvom sigurnošću i s pojedinostima kao da je čita. Pretkazivao je buduću razvoj svojih djela, buduće stanje Crkve, nečiju smrt (primjerice, smrt na dvoru) ili nečije ozdravljenje, itd.

Don Berto je imao hrabrosti nešto saznati o tom don Boscovu „instinktu“. Prilika mu se pružila kad se s ovim svetim čovjekom našao u Rimu 5. ožujka 1874. godine. Šećući s njim po brijegu Pinciju, zamolio ga je da, za volju Božju i na njegovu veću slavu, kaže nešto više o svojoj sposobnosti da vidi budućnost. Don Bosco se i ovaj put utekao šali i odgovorio: „Upotrebljavam Otis, Botis, Pia, Tutis!“. Pratitelj se slatko nasmijao, ali se nije dao smesti. I dalje je nava-ljivao, jer mu te zagonetne riječi ništa ne zna-čahu. Tada se don Bosco uozbiljio i nastavio: „Ah, ne, dragi! O toj stvari uopće nije potrebno razgovarati. Ne može se, a i ne smije se“.

Drugi bi ga put opet koji dječak ili klerik ili svećenik upitao isto. On bi, u šali, davao isti odgovor: „Otis, Botis, Pia, Tutis! Znaš li možda što znače te riječi?“. „Naravno da ne znam.“ „Pa dobro, to su grčke riječi.“ I ponovio bi ih, s posebnim naglaskom skandirajući: „O-tis... Bo-tis... Pi-a... Tu-tis... Shvaćaš li?“. „To je previše ozbiljno i ne mogu to shvatiti.“ „To i ja mislim. Nisam još nikomu kazao taj svoj 'motto'. Zato ga nitko i ne zna. Niti će ga znati, jer nije potrebno kazati ga. U njemu je skrivena tajna kako se služim nekim svojim sposobnostima što mi ih je udijelio Gospodin: čitati savjesti

i činiti sve što se može smatrati neobičnim“. I ponovio bi te četiri riječi posebno naglašavajući svaku od njih. Dok bi ih izgovarao, stavljao bi kažiprst desne ruke na čelo, bradu i prsa. Zatim bi dao dječaku laganu pljusku po obrazu. Dječak bi se smijao i dalje navaljivao: „Recite mi barem te iste riječi na domaćem jeziku“. „Mogu ih prevesti, ali ni tada ništa ne ćeš razumjeti“. I šaleći se, odgovorio mu je u pijemontskom dijalektu: „Ako ti netko daruje batine, a ti ih sve primi“ (MB XI, 256). I sve bi ostalo na tome.

U knjizi „Vita intima di don Bosco“ („Don Boscov intimni život“), don Ballesio piše: „Mi nismo mogli prihvatiti nijedno drugo razumno tumačenje nego da je riječ o izvanrednim darovima kojima se Gospodin udostojao obogatiti svečevu dušu“.

Godine 1876. mogao je don Bosco reći don Barberisu (poslije dugogodišnjem magistru novaka): „Kad pomislim na svoju odgovornost zbog položaja u koji me stavio Gospodin, sav drhtim od straha. Stvari koje mi se događaju takve su da tovar na moja ramena strahovitu odgovornost. Kakav li ću samo račun morati davati Gospodinu za sve milosti koje mi je udijelio da mogu voditi kongregaciju prema njezinoj budućnosti... Imam čvrst osjećaj da don Bosca drži za ruku i naprijed vodi naša draga Gospa... Na svakom koraku i u svakom okolnosti vidim na djelu presvetu Djevicu.“ (Don Ceria: *Don Bosco s Bogom*, str. 308).

Običavao je reći i sljedeće: „Svojim sinovima toplo preporučam neka ne govore i ne pišu da don Bosco ima neke posebne milosti ili dar činiti čudesa. Tko me ne bi u tome poslušao, bio bi u zabludi i štetio bi mome pozivu. Premda moram priznati da je Gospodin bio prema meni neobično darežljiv, nikad

mi nije palo na pamet da bih imao moć činiti nadnaravna djela. Ne radim ništa drugo nego se molim Bogu i tražim od dobrih duša da čine to isto. Uvijek sam mogao živo osjetiti snagu molitava naših mladih. To sam osobito osjetio kad sam bio primoran prosjačaci tražiti korice kruha za moju siromašnu i napuštenu mladež, ali još više onda kad bi se njihove nevine duše našle u opasnosti“ (Don Ceria: *Don Bosco s Bogom*).

Jednom zgodom don Bosco reče i sljedeće: „Koji put mi se čini da je sav svijet protiv nas i da se moramo boriti protiv svih. Postojeće državne vlasti nisu nam sklone i uopće ne znam kako ću s njima nakraj. Ali, takve su kojiput i crkvene. Protivan vjetar udara u jedra naše lađice... Kad nas ne bi podupirao Gospodin, ne bismo mogli ploviti naprijed i nestali bismo s lica zemlje kao i toliki drugi. Ono zbog čega se u ovom trenutku osobito divim Božjoj Providnosti – to je činjenica da ne napredujemo samo korak po korak, nego nam se otvaraju široki horizonti budućnosti. Znam dobro kojim putem trebamo ići i znam da nam ga Gospodin utire“ (MB XIII, 891).

„Kako znate koji će dječaci umrijeti i kad?“ upitaše ga neki. Odgovorio je: „Vidim mnogo staza i svakom od njih ide jedan naš štice-nik. Zatim vidim da stazu prekida neka jama koja treba značiti grob: jednu vidim na polovici staze, drugu isto na polovici, treću na četvrtini njezine dužine... Drugi put pokaže mi se na tim stazama godina, mjesec i dan smrti.“ (MB VI, 510).

Novinar „Libreta“ upitao je don Ruu: „Je li istina da don Bosco liječi bolesti, i kako to čini?“. Don Rua, najveći don Boscov pouzdanik, poslije proglašen blaženim, odgovorio je: „Moli se za njegovo ozdravljenje, i to je sve“.

Čitanje savjesti ili introspekcija

Kardinal Vives y Tuto, branitelj u procesu don Boscove kanonizacije, dao je sljedeću izjavu: „U svome sam životu više puta obavljao službu branitelja, ali ni u jednom procesu nisam našao toliki prodor 'nadnaravnoga' kao kod don Bosca“ (Auffray: *Don Bosco*, str. 12). Osobit predmet kardinalova čitanja bila je lakoća s kojom je don Bosco čitao savjesti, posebice kad je bila riječ o dječacima Oratorija u Torinu. Oni pred njim nisu mogli sakriti ništa od sadržaja koji su se ticali njihove savjesti. Ta je stvar bila poznata svima u kući, i mnogi su bili oprezni ako su pred njim htjeli nešto sakriti.

Držimo da je don Bosco taj dar dobio kao pomoć u borbi protiv grijeha u vlastitoj kući. Na grijeh u vlastitim redovima bio je osobito osjetljiv, i borio se protiv njega svim silama. Govorio je: „Samo jedan jedini veliki grijeh u našoj kući može nas lišiti posebnih Božjih blagoslova i posebne zaštite Blažene Djevice Marije“.

Uvečer 7. prosinca 1873., don Boscov tajnik don Berto pratio ga je u njegovu sobu na počinak. Zatvorivši vrata sobe za sobom, molio ga je neka mu u povjerenju kaže kako čita duševno stanje dječaka, posebice kad je riječ o njihovoj nemirnoj savjesti zbog počinjena grijeha. Dobio je sljedeći odgovor: „Gledaj!

Možemo reći da nema stvari koju nismo vidjeli još prije nego je postala činjenicom. Nismo učinili nijedan korak naprijed, a da nas nije potaknulo na to neko nadnaravno nadahnuće, neki vidljiv znak. Nismo ništa u našoj kongregaciji ni stvarali, ni mijenjali, ni usavršavali, ni spriječili, a da nismo prije toga dobili osjetljiv mig od Gospodina...

Gotovo svake noći sanjam da dječaci dolaze k meni u moju ispovjedaonicu na ispovijed. Mnogi žele obaviti životnu ispovijed. Kazuju mi sve što im je na srcu, bez ikakve utaje, uvećavanja ili umanjivanja. Sutradan ujutro idem u ispovjedaonicu i mogu ponoviti sve one njihove slabosti koje su mi otkrili u snu“. „Zapišite te stvari, jer nam mogu biti od velike koristi“, savjetovao mu je don Berto. „Ah, to neću. Tim stvarima mogu se služiti samo oni koji obavljaju svetu službu... i kad imaju na to posebno nadahnuće“ (MB X, 7). Istom svećeniku don Bosco povjeri i ovo: „Majka Božja dijeli našem Oratoriju u Torinu posebne milosti. Gospa nas voli na poseban način. Uzalud bi dječaci skrivali ono što opterećuje njihovu savjest. Ja to znam i otvoreno im kažem“ (MB XVIII, 273).

Godine 1864., kad su svršile godišnje duhovne vježbe, don Bosco se žalio (ne bez razloga) da neki mladići od njih nisu imali nikakve duhovne koristi. Drugim riječima, to je značilo da nisu dobro obavili svoju svetu ispovijed. Govorio je: „Ja sam ovih dana tako jako sam gledao vaše savjesti kao da ih imam pred sobom. Kad bi neki, želeći kazati svoje grijeh, obavljali životnu ispovijed, obično bi poremetili pravi red svojih grijeha. Sve ostalo se slagalo. Držim to posebnom milošću koju mi se Gospodin udostojao darovati za tih duhovnih vježbi. Sad me neki pitaju, zar više ne vidite? Ne, ne vidim. Oni koji nisu došli tada i okoristili se tom milošću, za njih je vrijeme otišlo u nepovrat“ (MB X, 21).

Navečer 19. studenog 1874., njegov tajnik don Berto u povjerenju ga je upitao kako može s tolikom sigurnošću predvidjeti smrt tolikog broja pitomaca, premda su svi onoga časa izgledali zdravi i u svemu normalni. Posebno je spomenuo jednoga za kojega je rekao da će mu ta vježba sretne smrti (mjesečna obnova) biti posljednja u životu. Odgovorio je: „Činilo mi se da svi naši dječaci idu prema nekoj livadi. Opazio sam da svaki od njih ima svoju vlastitu stazu kojom je nepogrješivo išao i kojom nijedan drugi nije mogao ići. Ta je staza bila za neke vrlo dugačka i na njoj bi se od časa do časa pokazala godina našega spasenja, u slijedu jedna za drugom. Drugi su imali kraću stazu, a neki opet još kraću. Kod nekih je staza bila vrlo kratka, te je bila vrlo brzo presječena. Mladić koji je hodao tom stazom došao bi na kraj staze i padao mrtav. Vidio sam i takvih, redovito vrlo kratkih staza, po kojima su bile postavljene kao neke zamke. A opazio sam i jednoga koji nije imao pred sobom dalje ni jednoga centimetra puta. Tu sam mogao čitati vrlo nejasno ispisano 1875. godinu. Taj dječak je onaj za kojeg sam kazao da ne će obaviti sljedeću duhovnu obnovu. Umrijet će u godini 1874., i možda će jedva vidjeti početak sljedeće, 1875. godine. Dakle, ne će obaviti sljedeću duhovnu obnovu. A tako je i bilo“ (MB X, 78).

Drugom zgodom rekao je ovo: „Više puta, dok ispovijedam vidim samo savjesti svojih dječaka pred sobom, kao da ih čitam iz knjige. To mi se dogodi osobito u prigodi velikih blagdana ili u vrijeme duhovnih vježbi. Blago onima koji se tada koriste mojim savjetima, osobito ako su ih dobili u ispovjedaonici. Drugi put opet ne vidim ništa. To mi se događa povremeno, u duljim ili kraćim razmacima“.

Govoreći o načinu kako je nastala salezijanska družba, don Bosco je doslovce rekao: „Možemo reći da nema stvari koju nismo vidjeli još prije nego je postala činjenicom. Nismo učinili nijedan korak naprijed, a da nas nije potaknulo na to neko nadnaravno nadahnuće, neki vidljiv znak. Nismo ništa u našoj kongregaciji ni stvarali, ni mijenjali, ni usavršavali, ni spriječili, a da nismo prije toga dobili osjetljiv mig od Gospodina... Treba da se objave djela Gospodnja“ (MB XII, 65). Osobito posljednjih godina, sve se više preporučivao drugima u molitvu da može spasiti svoju dušu. Neki laik salezijanac iz San Benigna rekao mu je: „Oče, toga vama ne treba“. Odgovorio mu je ozbiljno i skrušeno: „Treba, treba...“ (MB XVII, 655).

I na kraju: „Nijedna redovnička kongregacija potvrđena od Crkve (ili nijedan red) ne temelji se na izvorima redoviti milosti u Crkvi niti na rezultatima znanosti, nego na obilju posebnih nadnaravnih darova Duha Božjega“, tvrdio je sv. Ivan Bosco.

Skrivanje iza smokve

fra Mario Knežević

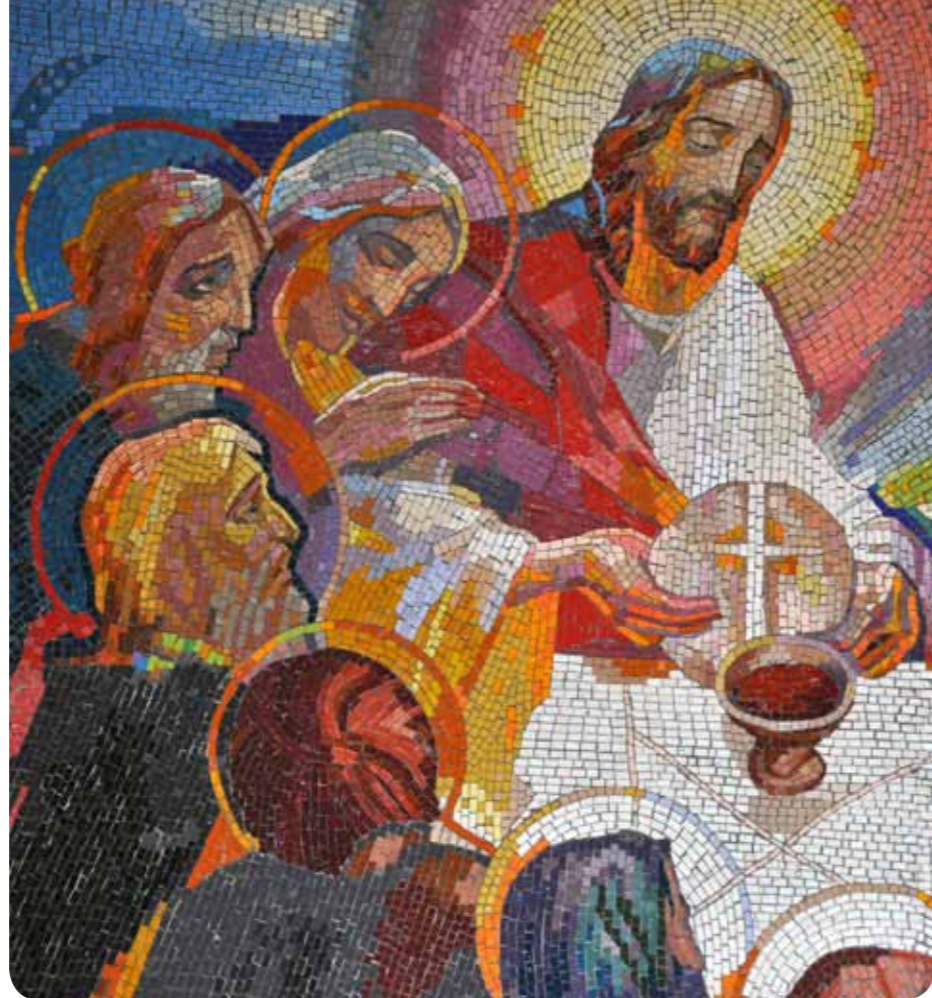
Isus stalno inzistira na osobnom susretu s čovjekom; on je razgovor zapodjen u s čovjekom, a ne s čovječanstvom. Isus je važan osobni stav, a ne vikanje ili klicanje mase. Njegov pogled, ljubav i žrtva osobno su adresirani. Jedan je umro i uskrsnuo za svakoga od nas.

Često nam se znade dogoditi da počnemo živjeti utopljeni u bezličnu svjetinu lišenu savjesti i bez osjećaja odgovornosti za svoje čine. Skupne odgovornosti nema; kolektivne savjesti i praštanja nema. Sve je osobna razina. Isus svakoga od nas proziva i poziva po imenu. Njegov zov sadrži nasljedovanje u sadašnjosti. Isus ne računa na one koji taj poziv prešućuju ili ga, po svoju, odgađaju za prikladnije vrijeme. Ovo je moje i tvoje vrijeme; i danas se rađa ljubljeni učenik Ivan ili izdajnik Juda. Ivan i Juda nisu samo povijesna i biblijska činjenica.

Istini za volju, prošlost nas pritišće, ali je uvijek bila mudrost živjeti sadašnji trenutak. Budućnost nas zove i nudi se. U tom našem nutarnjem nadmetanju između prošlosti i budućnosti strada naše „sada“, naš milosni trenutak, naš kairos. Isus je došao osloboditi zarobljene, iscijeliti srca slomljena. On je vladar naše prošlosti koja nas je zarobila. Teško se može živjeti s bremenom neriješene prošlosti. Loša prošlost čovjeka tjera u stanje straha. Učenici su nakon Isusova uskrsnuća bili u strahu jer njihova je prošlost obilježena ostavljanjem i bijegom od križa. I oni su se zbog osobne slabosti utopili u bezličnu većinu. Skrivali su se od Boga i poput Adama tražili svoj smokvin list da prekriju stid.

Čovjeku je omiljena igra skrivača i povremeno se ponašamo kao da je Bog slijep. Zaboravljamo kako Isus zadivljuje i kako poznaje i proniče naša srca i bubreg. Natanael upita Isusa odakle ga poznaje, a Isus mu odgovori: „Vidjeh te prije negoli te Filip pozva, dok si bio pod smokvom“ (Iv 1,48). Nije rješenje skrivati se iza vlastite slabosti; rješenje koje Isus nudi i očekuje jest očitovati se u njoj. Isus nam ponavlja da, umorni i opterećeni, dođemo k njemu. Počnimo živjeti svoj život jer nas ne će utješiti tuđe radosti niti će nam smirenje donijeti spoznaja da i drugi čine promašaje. Ne pretvarajmo svoj život u statističke rubrike s prepuštanjem zakonu vjerojatnosti.

Budućnost je zajamčena onima koji smisljeno žive svoje „sada“, svoj a ne tuđi svagdan, kako se često znade dogoditi.

Isus Krist – naš pashalni Jaganjac

Proroci su mnogo toga prorekli o pashalnom otajstvu – a to je Krist – *komu slava u vijeke vjekova. Amen.*

On je došao s neba na zemlju radi napaćenoga čovjeka, uzeo tijelo u Djevičinu krilu, rodio se kao čovjek.

Primio je na sebe čovječje patnje po tijelu podložnu bolima i uništio je tjelesne muke, jer je ubitačnu smrt uništio duhom koji nije mogao umrijeti.

On je bio odveden kao janje i ubijen kao ovca. Oslobodio nas je da ne služimo svijetu, kao da nas je oslobodio iz Egipta; i izbavio nas od robovanja đavlu, kao da nas je izbavio iz ruke faraonove.

Obilježio je naše duše svojim Duhom, a udove našega tijela svojom krvlju.

On je potpuno smeo smrt i silno žalostio đavla, kao Mojsije faraona. On je porazio bezakonje i nepravdu, kao što je Mojsije porazio Egipat i uništio ga nepodnošću.

On nas je izveo iz ropstva na slobodu, iz tame na svjetlost, iz smrti u život, iz potlačenosti u vječno kraljevstvo.

Učinio je da budemo novo svećenstvo i izabrani, vječni narod. On je Pasha našega spasenja.

On je u mnogima mnogo podnio: u Abelu ubijen, u Izaku vezan, u Jakovu prognan, u Josipu rođan, u Mojsiju izložen, u pashalnom jaganjcu žrtvovan, u Davidu progonjen, u prorocima obećan.

On je u Djevici utjelovljen, na križu razapet, u zemlji pokopan, a uskrsnuvši od mrtvih uzišao je u nebeske visine.

On je Jaganjac koji nije otvarao usta; Jaganjac ubijen; Jaganjac rođen od divne Majke Marije.

On je od stada uzet, na klanje odveden, u predvečerje žrtvovan i po mraku pokopan. Na drvu križa kosti mu nisu polomljene, a pod zemljom mu se tijelo nije raspalo.

On je uskrsnuo od mrtvih, a iz grobne je jame čovjeka uskrisio.

Meliton (+180), biskup Sarda - Mala Azija, Uskrsna homilija

Molitva pred Presvetim

Ti si isti jučer, danas i uvijek, Isuse.

Beskrajno pitanje

u kojem naš život i naša smrt nalaze smisao.

Ti si Riječ Očeva. U Tebi se sam Bog obećao nama, obećao dati odgovor na sva naša pitanja.

U nama želiš nastaviti svoju riječ, jer želiš da bude prepoznata kao riječ milosrđa, čin otkupljenja, preobrazbe svijeta, da u ovaj svijet dođe Tvoje kraljevstvo, kraljevstvo istine i života, kraljevstvo svetosti i milosti, kraljevstvo ljubavi i mira.

Isuse, mi doista vjerujemo da usprkos svim iskustvima Ti nastavljaš svoj život u nama, i onda kada na svojim putovima nalazimo sebe, a ne Tebe. Daj nam milost da Te slijedimo, a kada se susretnemo licem u lice, da nađeš svoj život u našem životu.

Na koljenima pred Tobom, Gospodine, svatko od nas pokušava otvoriti vrata svoje duše. Svatko od nas donosi svoju bijedu i svoju prazninu, i naše najdublje snage, snage naše duše, teže za Tobom, žele biti uz Tebe, žele slobodu i ljubav koje ne nalaze u ovom svijetu.

Isuse, sa svime što donosimo sa sobom, daj da se izgubimo u Tebi, znajući da nas uzimaš u svoje srce, da nas ljubiš, jer Ti si čista ljubav, i tu si ljubav po krštenju utkao u svakoga od nas. U toj ljubavi mi smo Te našli i došli smo k Tebi.

Marijo, Djevice i Majko, ti koja si znala pripremiti svoje srce da bi primila vječnu Očevu Riječ da u tebi postane tijelom, ti koja si prepoznala vječni nemir duha ovoga svijeta i koja si došla k nama, koja si otvorila vrata nečega što je daleko da nam bude blizu, pomози nam pripremiti svoje srce za ljubav tvoga Sina.

Gospodine Isuse, obnovi u nama ono što si nam već dao, dovrši ono što si započeo.

Ti si se dao nama, Ti si svoju sudbinu i svoj život prosuo u našu ljudsku i zemaljsku povijest. Ti si postao jednak nama u svemu osim u grijehu.

Gospodine Isuse Kriste, Pavao svjedoči: vjerman je onaj, koji je započeo ovo dobro djelo, On će ga i dovršiti. Zato Te molim, neka Tvoja neopoziva milost to dovrši na našim životnim putovima.

M. Š.

Utjeha žalosnih, Kevelaer (Njemačka)

O Božiću 1641., trgovac Hendrik Busman tri je puta čuo tajanstveni poziv: „Na ovome mjestu trebaš mi sagraditi kapelicu“. To se dogodilo dok je Busman na svome svakidašnjem putu od Weeze do Gelderna molio pred križem postavljenim na jednome raskrižju blizu Kevelaera. Premda siromašan mali trgovac, Hendrik Busman izvršio je nalog, a njegov iskaz o događanjima na kevelaerskoj pustari protokolirala je Sinoda u Venlu 1647. godine.

Priredio fra Karlo Lovrić

Kevelaer se nalazi na sjeverozapadu Njemačke, u Saveznoj pokrajini Nordrhein-Westfalen, u oblasti Düsseldorf. Ima oko 28.000 stanovnika. Godine 1614., neposredno prije Tridesetogodišnjeg rata, palo je vojvodstvo mjesta Kleve u posjed Kurbrandenburga i nova državna granica prolazila je posred sadašnjeg gradskog područja. Mjesta Kervenheim i Winkendonk pripadala su protestantskom Brandeburgu, a Kevelaer, Twisteden i Wetten katoličkoj Nizozemskoj. Krajem srpnja kroz Kevelaer su prošle najprije nizozemske, potom španjolske te hrvatske trupe. Hrvatski plaćenici su 1. kolovoza 1635. napali sklonište u Kevelaeru i ubili stotinu seljaka. Na taj događaj još i danas podsjećaju Kroatenstrasse (Hrvatska ulica) i takozvani Hrvatski križ (Kroatenkreuz) u Kevelaeru.

U Kevelaeru je u travnju 1948. održan Prvi međunarodni kongres katoličkog mirovnog pokreta, a sudjelovanje francuskog biskupa Pierre-Marie Théasa prva je značajnija inicijativa u promicanju pomirenja Francuza i Nijemaca.

Godine 1987., u prigodi Svjetskoga marijanskog kongresa, Kevelaer su posjetili Ivan Pavao II., Majka Tereza i Joseph kardinal Ratzinger, sadašnji papa Benedikt XVI.

Sagradi mi kapelicu

O Božiću 1641., trgovac Hendrik Busman tri je puta čuo tajanstveni poziv: „Na ovome mjestu trebaš mi sagraditi kapelicu“. To se dogodilo dok je Busman na svome svakidašnjem putu od Weeze do Gelderna molio pred križem (Hagelkreuz: križ protiv tuče!) postavljenim na jednome raskrižju blizu Kevelaera. Premda siromašan mali trgovac, Hendrik Busman izvršio je nalog, a njegov iskaz o događanjima na kevelaerskoj pustari protokolirala je Sinoda u Venlu 1647. godi-

ne. U protokolu ispitne komisije o kevelaerskom prošteništu piše:

„Oženjen sam s Mechel Schrouse koja ima otprilike 50 godina. S njom sam trgovao i na taj smo se način bolje upoznali i približili. Poslovno sam morao češće tamo-amo putovati pa sam o Božiću 1641. od Weeze došao na put koji je blizu Kevelaera. Na tom putu bio je jedan drveni križ kod kojega sam čuo glas: 'Na ovome mjestu trebaš mi sagraditi kapelicu.' To me je veoma iznenadilo, gledao sam na sve strane, ali nikoga nisam primijetio. Pošao sam dalje i onaj sam glas izbio iz svoje glave. Sedam ili osam dana poslije išao sam istim putom i na spomenutom mjestu drugi put sam čuo isti glas i iste riječi. Riječi su dolazile od križa, jasno i razgovijetno. Kad sam odvagao svoja oskudna sredstva, to me je bacilo u veliku nevolju (...). Iako me je taj zadatak veoma opterećivao, želio sam od svojih malih zarada dnevno štedjeti (...) da bih sagradio svetu kućicu (...).

Nakon toga, mjesec dana prije Duhova dogodilo se da je moja spomenuta domaćica Mechel u jednom ukazanju noću vidjela veliko sjajno svjetlo s prikazanjem svete kućice i u kućici sličicu kakvu je prije nekog vremena vidjela u rukama dvojice vojnika. Ti su vojnici nosili dvije sličice Majke Božje (Utjeha žalosnih) od Luxemburga. Vojnici su Mechel ponudili da kupi jednu sličicu. To se pak nije dogodilo jer je cijena bila previsoka ... I to me je potaklo da sam još više povjerovao ovoj stvari i poslao sam ženu k vojnicima da ja vidim te sličice. Oni su bili predali sličice poručniku koji se u ono vrijeme (...) našao u Kempenu. Poručnik je došao iz zarobljeništva. Mechel je poslala k njemu i dobila jednu sličicu.“

Prvi hodočasnici

Slika je čuvana i čašćena najprije u Geldernu. Hendrik Busman ovako opisuje početak

hodočašća: „Kapucini i općina zahtijevali su da se sličica u procesiji odnese u Kevelaer. To se iz nekih razloga nije dogodilo pa smo ja i moja žena, župnik župe sv. Ante iz Kevelaera Johannes Schink, jedan o. kapucin iz Gelderna i jedan od vojnika koji su sliku donijeli iz Luxemburga subotom uvečer, na posljednji dan mjeseca svibnja 1642. godine, sličicu tiho odnijeli i drugi je dan stavili u kapelicu te tako postali prvi hodočasnici. Istoga dana u kapelicu je došlo mnoštvo ljudi iz Gelderna i drugih mjesta. I dogodila su se neka čudesa koja su zabilježena. Sve što je ovdje rečeno tako se i dogodilo, stvarno je i istinito. Ja Hendrik Busman potvrđujem to zakletvom (...). Ja ovo kažem na veću slavu Božju i njegove presvete Majke i Dje-

vica.“ Svjedočanstvo njihove vjere zapečatiše Hendrik Busmann i njegova žena jednim natpisom na postolju stupa sa slikom. Ispod jednoga grba s križem i granom s listovima piše: Anno 1642 HENDRIK BUSMAN-MECHEL SCHOLT gegev.

Šest drugih čudesa

U katoličkoj predaji prošteništa u Kevelaeru izvješćuje se o mnogim čudesima. Prva čudesa dogodila su se 1642. i 1643. godine. Poslije hodočašća u Kevelaer ozdravio je paralizirani Peter van Volbroek iz Hassuma. Godine 1643., poslije dva hodočašćenja u Kevelaer ozdravila je Eerutgen Dircks iz Huisena. Godinama je imala žive rane na nogama. Do sinode u Venlu (1647.) prijavljeno je i šest drugih čudesa koja je spomenuta sinoda priznala.

U 19. st. Crkva je potvrdila četiri čuda: 1808. godine ozdravila je paralizirana Marija Katarina van Dyck, a Agnes Schiefer ozdravila je 1849. Johannesu Weidenbachu vratio se vid nakon što je godine 1850. hodočastio u Kevelaer, a Agnesi Meursse vratio se govor.

Budući da je Kevelaer brzo priznat kao hodočasničko mjesto, rastao je i broj godišnjih hodočašća. Prva pješačka procesija u Kevelaer održana je 1643. godine. Riječ je o hodočasnici iz Reesa. Križ pred kojim je Busman molio bio je sve „siromašniji“: hodočasnici su s križa otkidali komadiće drva za uspomenu. Drost von Geldern dopustio je da se uklone ostatci staroga križa i zapovjedio da se postavi novi križ.

Procesija iz Bonna

Pedeset godina poslije (1699.) održana je prva procesija iz Bonna u Kevelaer. Tada je pješice hodočastilo 400 ljudi.

Do 1700. godine broj hodočasnika se stalno povećavao pa su redovnici u Kevelaeru jedva mogli poslužiti toliko hodočasnika. U pojedinim danima bilo ih je i do 15.000. U vrijeme francuske okupacije, s kojom je povezana i sekularizacija, zavjetna je kapelica bila u državnom posjedu. Između 1802. i 1806. hodočašćenja su bila zabranjena, ali je već 1809. broj hodočasnika iznosio 140.000. Dvije godine nakon što se Kevelaer našao pod pruskom vlašću – 1816. – povećavao se broj hodočasnika ali i procesija. Godine 1816. održane su 204 procesije. Ovaj nagli uspon je zaustavljen godinu poslije, zbog jakoga pruskog nadgledanja hodočašća. Broj hodočasnika spustio se na razinu iz doba francuske okupacije.

Godine 1842. Kevelaer je slavio 200. obljetnicu svetišta i te je godine u nj hodočastilo 200.000 vjernika u 254 organizirane procesije. Za 250. obljetnicu hodočašća

u Kevelaer (1892.) Papa je Čudotvornoj slici darovao zlatnu krunu.

Nakon što je 1863. u Kevelaeru izgrađen željeznički kolodvor, broj hodočasnika se naglo povećavao. Godine 1913. bile su 344 izvanredne vožnje vlakom i Kevelaer je posjetilo oko 600.000 hodočasnika.

Vlastita slika u ogledalu

Za Drugoga svjetskog rata Kevelaer nije slavio 300-tu obljetnicu kapelice: samo mali broj hodočasnika posjetio je svetište. Idućih je godina porastao broj procesija i hodočasnika, i danas Kevelaer godišnje posjeti do 800.000 hodočasnika.

Na mjestu na kojem je nekoć molio Hendrik Busman sada dolaze moliti stotine tisuća ljudi. Njegovo je ime iščezlo u povijesti nakon što je sa svojom ženom posredovao po Božjem providenju postolje i Čudotvornu sliku. Umro je kada je broj hodočasnika već odavno ispunjavao Kapelicu od svijeta. Poznat je dan njegova pokopa: 14. ožujka 1649. godine.

Oko jednostavnoga stalka za sliku, godine 1854. sagrađena je šesterokutna raskošna Kapelica milosti, po uzoru na Scherpenheuvel u Brabantu. Mala Čudotvorna slika ostala je do danas ista. Tko izvan kapelice pogleda Čudotvornu sliku, otkrit će da sam sebe vidi u ogledalu. Godine 1976. napisao je Wilhelm Willms sljedeće stihove: „Mi smo u slici, ako mi tebe vidimo u Čudotvornoj slici, Marijo. Dopusti, Marijo, da stojimo u tvojoj sjeni na Mjestu milosti“.

Vrijeme je svrstavanja

Kad se ukaza Kraljica Mira u Međugorju, naša vjera progovorila je punom snagom. Molili smo, ispovijedali se, primali druge, živjeli od riječi Kraljice Mira. Osjećali smo da tako možemo sve, da nema te sile koja nas može pobijediti. Nastavljamo i dalje istim putem, iako se u sve nastoje umiješati protivne sile. One bi htjele da nam prestane to duhovno biti tako važnim, da se okrenemo onome tvarnom i blještavom, kao da nismo odrasli i davno prestali biti djeca na taj način.

fra Miljenko Stojić

Gdje god je stupila njegova noga, nastalo je zlo. Riječ je o komunizmu. Pobio je preko 150 milijuna ljudi, više nego zajedno njegova čeda nacionalsocijalizam i fašizam. Došao mu je kraj, tamo 80-ih godina prošloga stoljeća, ali je još tu. U nekim glavama i u nekim krajevima. Naravno da se i to otapa, poput snijega u proljeće. Kuba je popustila, mnogi se odriču svojih zabluda. Ne može se na čovjeka gledati kao na stvar, biće je vrijedno sve pozornosti.

Počevši od Bleiburga pa duž Križnog puta nije bilo tako. Komunisti su revno ubijali uhićene. Nije važno jesu li bili vojnici, civili, starci, djeca..., važno im je samo bilo jesu li ih ubrajali u prijatelje ili neprijatelje. Svugdje se primjećivala ista ruka. Nauk je to ponesen iz boljševičke revolucije. Stremi prema potpunoj vlasti i usput uništavao sve što ti stane na put. A tamo je stigao iz različitih tajnih društava. Uvijek je bilo tako i uvijek će tako biti. Postoje oni koji se odaju zlu i nastoje ga širiti. Dobro su to osjetili Hrvati u svibnju 1945. Predali se Britancima, oni najprije mislili postupati s njima kao s ratnim uhićenicima, ali ubrzo dođe drukčija naredba, protivna svim ratnim konvencijama. Tajna društva imala su svoje namisli. Nastavismo živjeti pod komunističkom čizmom, obespravljeni i zarobljeni. No, nismo se dali. Duh nam je bio slobodan i činili smo sve da što prije svane drukčiji dan.

Kad se ukaza Kraljica Mira u Međugorju, okupismo se oko nje kao oko majke. Nije to bilo ništa novo, ta neprestano je bila u središtu našega bivstva, novo je samo da nas je pohodila tako vidljivo. Naša vjera progovorila je punom snagom. Molili smo, ispovijedali se, primali druge, živjeli od riječi Kraljice Mira. Osjećali smo da tako možemo sve, da nema te sile koja nas može pobijediti. Nastavljamo i dalje istim putem, iako se u sve nastoje umiješati protivne sile. One bi htjele da nam prestane to duhovno biti tako važnim, da se okrenemo onome tvarnom i blještavom, kao da nismo odrasli i davno prestali biti djeca na taj način. Neki su se, moramo

Ljudi su došli do previše znanja i zbog toga budućí svijet može biti samo kršćanski ili ga ne će biti. Znanje bez Boga ne gradi, ono uništava. Promotrimo samo vijesti u medijima i lako ćemo to prepoznati.

priznati, i izgubili, neki se bore, neki čvrsto nastavljaju naprijed. Ovisi koliko je tko sačuvao svoje središte.

Gospa u plavom, na Širokom Brijegu, zna to i dobro pamti ona vremena kad je pohodiše komunisti sa svojom zvijezdom petokrakom. Okuplja neprestano dobra bića iz bliže i dalje okolice te im priča o tome kako se treba boriti za Boga i za svoj dom. I oni je slušaju. Zablude se tope i odlaze u nepostojanje. Kako je lijepo vidjeti majku koja vodi dijete za ruku i objašnjava mu što predstavlja onaj kip u plavom, što predstavlja one sviće upaljene ispod križa i onih slika u jednom kutu crkve. Čuti se tu sila Boga, onoga koji se nalazi u Svetohraništu i kojega mnoga djeca u vremenu nakon Uskrsa primaju po

prvi put. Saznavaju što im je središte, a stariji se sjećaju prošlih vremena. I tada se vjerovalo, i tada se voljelo čovjeka. Samo Bog to može potaknuti u nama, odbacimo li ga dolazimo u napast krenuti protiv samih sebe.

Tajna društva pokušavaju zamagliti ovakve riječi. Istina, na ustima im je puno toga lijepoga, izuzev govora o Bogu. Za njega kažu da je osobna stvar svakoga od nas. Na taj način nastoje ga držati podalje od svojih poslova i ne osjećati prigovor savjesti zbog loših putovanja kojima idu. Njih je zaista bezbroj. Jedan je da se poigravaju ljudskim životom. Nastoje se umiješati u trenutak ljudskog začeca i podvrgnuti ga svojoj vlasti. Da bi to postigli, žrtvuju na milijune tek začete djece, onih ljudskih stvorova koji izgledaju kao točkica i ne mogu se braniti. Njima je, pak, svejedno. U središtu im nije ni čovjek ni Bog, već tzv. uspjeh. Zapravo, pokušavaju sami postati bogovima i zbog toga svugdje turaju svoj nos nadajući se da će uspjeti pronaći eliksir života. U svrhu zabašurenja, nastoje nametnuti takve zakone koji će štiti tu njihovu rabotu. Na njihovu žalost ne ide to tako lako. Uvijek je bilo i uvijek će biti onih koji će se opirati. Ima ih i danas. Osvrnimo se samo oko sebe i prepoznat ćemo ih. Pišu, govore, nastupaju, poduzimaju određene korake, jednostavno rečeno ne miruju. Na nama je hoćemo li krenuti njihovim putem ili ćemo dopustiti da kola idu kamo su krenula. Pa ćemo se sutra probuditi gledajući se oči u oči s nekim čudnim i bezosjećajnim ljudskim bićima. Nastoje ih stvoriti u laboratoriju i njima upravljati kako ih je volja. Ne, nije ovo pretjerivanje. Pokusi su u punom tijeku, samo da uspiju pohvatati sve konce. Države koje još imaju zdrav duh to su zabranile, druge donose zakone u korist takvih nečovječnih stvari. Na djelu je borba između dobra i zla, borba koju smo dobro iskusili na svojoj koži. Vrijeme je svrstavanja.

Ljudi su došli do previše znanja i zbog toga budućí svijet može biti samo kršćanski ili ga ne će biti. Znanje bez Boga ne gradi, ono uništava. Promotrimo samo vijesti u medijima i lako ćemo to prepoznati.

Tjedni molitveni program

– ljetni raspored
(od 1. svibnja do obljetnice ukazanja)

PONEDJELJAK I UTORAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. Misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SRJEDA

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. Misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
22 - 23 h Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Krunica
19 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
20 - 21 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h Križni put uz Križevac
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
20 - 21 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. Misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
22 - 23 h Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

7, 8, 11 i 19 h Sv. Mise na hrvatskom
Ispovijed Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne Sv. Mise na različitim jezicima
Tijekom dana Susreti sa svjedocima
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h Krunica na Brdu ukazanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. Misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

Glasnik MIRA

O međugorskim događajima te odjecima u svijetu i Crkvi čitajte u Glasniku mira, mjesečniku Informativnog centra MIR Međugorje.

Surađujte u Glasniku mira. Podijelite svoje dojmove i iskustva.

Uredništvo:
Glasnik mira, Gospić trg 1,
88266 Međugorje, BiH
Tel.: 00 387 36 653 327
Faks: 00 387 36 651 300
E-mail: kreso.sego@medjugorje.hr

Preporučite drugima Glasnik mira. Darujte im godišnju pretplatu. Pretplatite se na Glasnik mira.

Služba pretplate:
Tel.: 00 387 36 653 342
E-mail: lidija_paris@medjugorje.hr

RADIOPOSTAJA
MEĐUGORJE

Jajce 87,8 MHz
Mostar 100 MHz
Banja Luka 107,8 MHz
Hercegovina 101,5 MHz
Lašvanska dolina 100 MHz
Split, Južna Hrvatska 101,5 MHz
Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 MHz
Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 MHz
Sjeverozapadna Bosna, Jajce 106,7 MHz
Žepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 MHz
Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 MHz
Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 MHz
Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 MHz

Sateliti:
Europa, Bliski istok i Afrika – HOT BIRD 6
Sjeverna i Južna Amerika – AMERICOM 4
Australija i Novi Zeland – OPTUS D2

RADIOPOSTAJA "MIR" MEĐUGORJE
Gospin trg 1
88266 Međugorje,
Bosna i Hercegovina

Tel.: ++387 36/653-328 uredništvo
++387 36/653-326 glavni tehničar
++387 36/653-310 marketing
Faks: ++387 36/651-300

e-mail: marketing@medjugorje.hr
www.medjugorje.hr

Pribilježio i preveo Kristian Pandža

O. Herbert Schaedel,
Austrija

U Međugorju sam bio sigurno tridesetak puta. Ovdje sam dobio svećenički poziv. Pokušavam živjeti Gospine poruke. Dolazim

da me ojača njezina majčinska prisutnost. Ovo je posebno mjesto. Mislim da živimo u vremenu milosti kada nam je Bog vrlo blizu. Jednom sam sudjelovao na seminaru za svećenike i to je bilo posebno iskustvo. Preljepo je što se svećenici ovdje okupljaju i što ih župljani besplatno primaju. Svakom bih svećeniku preporučio da dođe ovamo i da prebrodi što ga sprečava u dolasku, jer nagrada je velika. Molit ću se za sve svećenike da odgovore na poziv Majke Marije.

Marie-Christine,
Francuska

Ovo je moj drugi posjet Međugorju. Došla sam ovamo zbog svoje majke koja je preminula prošle godine, a koja je jako što-

vala Blaženu Djevicu Mariju. Ovdje osjećam ljubav u sebi i oko sebe, u sebi osjećam mir i milost. Misa je najvažnija. Pokušavam pratiti i živjeti Gospine poruke koliko mogu. U susretima s vidioćima osjećam kako nam prenose Gospinu ljubav, to vrlo važno i prelijepo iskustvo.

Tomislav Brnada,
Goruše, BiH

Prvi put sam došao u Međugorje prije 30 godina, u početku Gospinih ukazanja, i dolazio sam svake godine, čak i za rata. Poslije rata otišao sam s obitelji za Njemačku.

Od tada zajedno dolazimo svake godine. Milost koju ovdje osjećam ne mogu iskazati riječima niti opisati, to se može samo doživjeti i ponijeti sa sobom. Ovdje vlada neki mir i neka ljepota koja se mora doživjeti duhom, a ne tijelom. Molim se uvijek za druge, a u tome nalazim i sebe. Išao sam četiri puta bos na Brdo ukazanja. Jedne sam godine otišao bos u tri sata po ponoći. Kad sam se htio vratiti, nisam mogao zbog bolova u nogama. Oko šest ujutro, jedan je svećenik rekao da je nekoj strankinji pozlilo, i da je treba snijeti dolje. Nas šestero ili osmero nosili smo je dolje, i sam ne znam kako sam bos sišao. Ljubimo jedni druge! Mladima želim samo reći da budu iskreni!

Nova izdanja Informativnog centra „Mir“ Međugorje

Tvoja riječ – svjetlo na mojoj stazi

Dnevna promišljanja u korizmenom i uskrsnom vremenu

Knjiga fra Tomislava Pervana vodi nas od Čiste srijede do Velikog tjedna i Uskrsa, od Uskrsa do subote – 7. uskrsnog tjedna. Radosna vijest, svjetlo na mojoj stazi, u središtu je promišljanja, iz dana u dan, otvarajući čitatelju mogućnost dubljeg upoznavanja Božje riječi i života po njoj. „Dvije tisuće godina imamo svjedoke koji nepobitno svjedoče: Da, u tome se Isusu Kristu napokon utjelovio sam Bog, očitovao nam se u ljudskom obličju, uzeo sve naše ljudsko, da bi nam pokazao na što je sve sposoban i do kojih granica ide naš Bog. I za nas nije pravi Bog onaj koji ne silazi svakodnevno u ovaj svijet, koji s nama ne trpi, koji s nama ne supati, noseći naše križeve“ – piše fra Tomislav u uvodnom promišljanju i upućuje na tematiku svoga novog djela.

Format: 14x21, 375 str.

Pozivam vas na ljubav

Tematski izbor Gospih poruka s fotografijama Međugorja

U poruci od 28. veljače 1985. Gospa je rekla: „Draga djeco, ljubavlju ćete postići sve, pa i ono što mislite da je nemoguće“. U ovoj ćete knjižici naći šezdesetak poruka u kojima nam Gospa govori o istinskoj ljubavi... Svaku poruku prati jedna fotografija, koja dočarava molitveno ozračje u Međugorju.

Format: 13x13, 138 str.

Sretni ljudi – Radost za svaki dan

Svjedočanstva međugorskih hodočasnika

Hodočasnici i namjernici, vjernici i agnostici, katolici, drugi kršćani, pa i pripadnici drugih vjera dolaze u Međugorje. Što traže? Što su našli? Što govore njihova ozarena lica? Sve to pročitajte u našoj novoj knjižici.

Format 11x15, 192 str.

Knjige možete nabaviti u suvenirnicama/knjižarama Informativnog centra „Mir“ Međugorje.

